

Қазақстан Республикасы
Парламентінің
ЖАРШЫСЫ

14

Қазақстан Республикасы
Парламентінің
басылымы
АЛМАТЫ·1996

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ПАРЛАМЕНТІНІҢ ЖАРШЫСЫ

1938 жылғы 20 қарашадан
шыға бастады

№ 14 (2231)
1996 жылғы 16 шілде

МАЗМҰНЫ

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЗАҢДАРЫ

273. Жол жүрісі қауіпсіздігі туралы.
274. Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы.
275. Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы.
276. «Қазақ ССР-інде азаматтарды зейнетақымен қамсыздандыру туралы» Қазақ ССР Заңына өзгертулер мен толықтырулар енгізу туралы.
277. Қазақ КСР-інің кейбір заң актілеріне толықтырулар мен өзгерістер енгізу туралы.

— жол — көлік құралдарының жүрісі үшін жайластырылған немесе бейімделілген және соған пайдаланылатын жер өңірі не жасанды құрылыстың үстіңгі қабаты. Жол бір немесе бірнеше жүріс бөлігін, сондай-ақ трамвай жолдарын, тротуарларды, жол жиектерін және бөлу өңірлері болған жағдайда — соларды қамтиды;

— жол жүрісін ұйымдастыру — жолдардағы жүрісті басқару жөніндегі ұйымдық-техникалық шаралар мен өкім жүргізетін іс-қимылдар кешені;

— көлік құралы — адамдарды, жүкті немесе үстіне орнатылған жабдықтарды жолдармен тасымалдауға арналған қондырғы.

2-бап. Қазақстан Республикасының жол жүрісі қауіпсіздігі туралы заңдары

Қазақстан Республикасының жол жүрісі қауіпсіздігі туралы заңдары Қазақстан Республикасының Конституциясына негізделді, осы Заңнан, Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілерінен тұрады.

3-бап. Жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз етудің негізгі принциптері

Жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз етудің негізгі принциптері мыналар болып табылады:

— жол жүрісіне қатысушы азаматтардың өмірі мен денсаулығының шаруашылық қызметтің экономикалық нәтижелерінен басымдығы;

— жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз етуде мемлекет жауапкершілігінің жол жүрісіне қатысушы азаматтардың жауапкершілігінен басымдығы;

— жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету кезінде азаматтар мен мемлекет мүдделерінің сақталуы;

— жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз етуге жүйелі көзқарас;

— жүріс қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі шараларды қаржыландыру.

4-бап. Жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету жүйесі

Жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету жүйесі мемлекеттік саясатты іске асыру құралы болып табылады және ол жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласындағы қатынастарды айқындайтын құқықтық нормаларды, орталық және жергілікті атқарушы органдардың, меншік нысанына қарамастан, заңды тұлғалар-

дын, жол жүрісіне катысушылардың, жол жүрісі қауіпсіздігін және жол-көлік оқиғаларының зардаптарын жоюды қамтамасыз ететін құралдар мен шаралардың жиынтығын қамтиды.

II тарау

ЖОЛ ЖҮРІСІ ҚАУІПСІЗДІГІН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ САЛАСЫНДАҒЫ МЕМЛЕКЕТТІК БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІ

5-бап. Жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз етудің негізгі бағыттары

Жол жүрісі қауіпсіздігі мыналар арқылы қамтамасыз етіледі:

— Үкіметтің, министрліктердің, мемлекеттік комитеттердің, өзге де орталық және жергілікті атқарушы органдардың жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласындағы өкілеттігі мен жауапкершілігін белгілеу;

— жол-көлік оқиғаларының алдын алу және олардың зардаптарының ауырлығын азайту мақсатымен министрліктердің, мемлекеттік комитеттердің, өзге де орталық және жергілікті атқарушы органдардың, заңды және жеке тұлғалардың қызметін үйлестіру;

— автомобиль, қалалық жер үсті электр көлігінде және жол шаруашылығында жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі қызметті реттеу;

— жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету мәселелері жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді белгіленген тәртіппен әзірлеу және бекіту;

— жол жүрісін ұйымдастыру;

— жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі шараларды бағдарламалық-мақсатты жоспарлау;

— жол жүрісі қауіпсіздігі жөніндегі шараларды ғылыми, материалдық-техникалық және қаржы жағынан қамтамасыз ету;

— көлік құралдарын жүргізушілерді даярлауды ұйымдастыру және азаматтарға жүріс қауіпсіздігінің ережелері мен талаптарын оқытып-үйрету;

— жол жүрісі қауіпсіздігін медициналық жағынан қамтамасыз ету жөнінде шаралар кешенін жүргізу;

— көліктің және жол шаруашылығының өнімдері мен көрсететін қызметін міндетті түрде сертификаттауды жүзеге асыру;

— жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты қызметті лицензиялау;

— көлікте сақтандыру саласында әлеуметтік бағдарланған саясат жүргізу;

— жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласында заңдардың, өзге де нормативтік актілердің, ережелер мен стандарттардың орындалуын мемлекеттік қадағалау мен бақылау.

6 - б а п. Қазақстан Республикасы Үкіметінің жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласындағы өкілеттігі

Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарауына мыналар жатады:

— Қазақстан Республикасы аумағында жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласында бірыңғай мемлекеттік саясат әзірлеу және жүргізу;

— жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ететін нормативтік құқықтық актілерді әзірлеу және бекіту;

— жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласында мемлекеттік бағдарламалар әзірлеу және оларды қаржымен қамтамасыз ету;

— министрліктердің, мемлекеттік комитеттердің, өзге де орталық және жергілікті атқарушы органдардың жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету мәселелері жөніндегі қызметіне басшылық ету, олардың Заңдарды, Қазақстан Республикасының Президенті мен Үкіметінің актілерін орындауына бақылау жасау;

— жол жүрісі қауіпсіздігі жөніндегі орталық атқарушы органды белгілеу және ол туралы Ережені бекіту;

— жол жүрісі қауіпсіздігі жөніндегі шараларды қаржыландыру бөлігінде республикалық бюджеттің әзірленуін және атқарылуын қамтамасыз ету;

— жол-көлік оқиғасында зардап шеккен азаматтарды әлеуметтік қорғау жүйесі мен ережелерін, меншік нысандарына қарамастан, олардың денсаулығы мен мүлкіне келтірілген зиянды өтеу, сақтандыру, медициналық қызмет көрсету және өтемақы алу тәртібін белгілеу;

— ережелердің, стандарттар мен басқа да нормативтік актілердің бірыңғай жүйесін белгілеу;

— жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласында халықаралық ынтымақтастықты жүзеге асыру.

7 - б а п. Қазақстан Республикасы министрліктерінің, мемлекеттік комитеттерінің, өзге де орталық атқарушы органдарының жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласындағы өкілеттігі

Қазақстан Республикасы министрліктерінің, мемлекеттік комитеттерінің, өзге де орталық атқарушы органдарының қарауына мыналар жатады:

— жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласында мемлекеттік саясатты іске асыру;

— жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласында мемлекеттік бағдарламалардың орындалуын ұйымдастыру;

— көлік құралдарын жүргізушілерді даярлау тәртібін белгілеу;

— жол жүрісі қауіпсіздігін медициналық жағынан қамтамасыз ету жөніндегі қызметті үйлестіру;

— алдын алу шараларын жүргізу және халыққа жол жүрісі қауіпсіздігінің ережелері мен талаптарын оқытып-үйрету тәртібін белгілеу;

— жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласында мемлекеттік маңызы бар ғылыми зерттеулер мен ғылыми-техникалық талдамаларды ұйымдастыру, сондай-ақ мамандар даярлау;

— жол жүрісі мен оның қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласындағы қызметті мемлекеттік қадағалау мен бақылауды ұйымдастыру және оны жүзеге асыру;

— республикалық маңызы бар жолдарды салу, қайта жаңарту; жөндеу және күтіп ұстау кезінде жұмыстың барлық түрлеріне бақылау жасауды ұйымдастыру және жүзеге асыру;

— жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласында лицензиялау мен сертификаттауды жүргізу;

— республикалық маңызы бар жолдарда жол жүрісін ұйымдастыру жөніндегі қызметке басшылық ету;

— Қазақстан Республикасының жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласындағы халықаралық шарттарын жасасуға қатысу.

8 - б а п. Жергілікті өкілді және атқарушы органдардың жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласындағы өкілеттігі

1. Жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласында жергілікті өкілді органдардың қарауына мыналар жатады:

— жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз етудің жоспарларын, аймақтық бағдарламаларын бекіту;

— жергілікті атқарушы органдар басшыларының жол жүрісі қауіпсіздігі мәселелері жөніндегі есептерін қарау.

2. Жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласында жергілікті атқарушы органдардың қарауына мыналар жатады:

— тиісті аумақта жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету;

— жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз етудің аймақтық бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру, олардың орындалуын үйлестіру және бақылау;

— тиісті аумақта жол жүрісі қауіпсіздігі жөніндегі шараларды қаржымен қамтамасыз ету;

— министрліктердің, мемлекеттік комитеттердің, өзге де орталық атқарушы органдардың жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету мәселелері жөніндегі шешімдерінің орындалуын ұйымдастыру және бақылау;

— жол жүрісі қауіпсіздігін медициналық жағынан қамтамасыз ету жөніндегі шаралар кешенін ұйымдастыру және жүргізу;

— жол-көлік оқиғаларын болғызбауға бағытталған алдын алу шараларын ұйымдастыру және өткізу, азаматтарға жол жүрісі қауіпсіздігінің талаптарын оқытып-үйрету;

— автомобиль жолдарында, қалалардың, елді мекендердің жол тораптарында құрылыс салу, қайта жаңарту, жөндеу, олардағы жол жүрісін реттеудің техникалық құралдарын енгізу және күтіп ұстау, оларды күту, жолдарды күзету және оларда қызмет көрсету объектілерін жайғастыру жөніндегі жұмыстарды орындау кезінде жұмыстың барлық түрлерін ұйымдастыру және бақылау;

— заңды тұлғалардың жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі қызметін үйлестіру мен бақылауды қамтамасыз ету;

— тиісті аумақ мүдделеріне орай жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөнінде ғылыми зерттеулер ұйымдастыру;

— жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласында нормативтік талаптардың сақталуын мемлекеттік қадағалау мен бақылауды жүзеге асыру;

9 - б а п. Жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты қызметті лицензиялау

1. Заңды және жеке тұлғалардың жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты қызметі міндетті түрде лицензиялануға тиіс.

2. Қызмет түрлері мен лицензиялау тәртібі тікелей Қазақстан Республикасының Заңымен немесе ол белгілеген тәртіппен айқындалады.

10 - б а п. Жол жүрісі қауіпсіздігінің жай-күйі көрсеткіштерін есепке алудың мемлекеттік жүйесі

1. Қазақстан Республикасының аумағында апаттардың, жол-көлік жарақаттарының көрсеткіштерін, көлік құралдарының, жүргізушілер санын, жол жүрісі саласындағы құқық бұзушылықтардың, жолдардың көлік-пайдалану көрсеткіштерін, сондай-ақ жол жүрісі қауіпсіздігі мен оны қамтамасыз ету жөніндегі қызметтің

жай-күйін көрсететін басқа да көрсеткіштерді есепке алудың бір-біріне қайшы емес жүйесі жүзеге асырылады.

2. Жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласындағы есепке алудың, есепке алу мәліметтерін пайдалану мен есеп беру деректерін қалыптастырудың мемлекеттік жүйесін жүргізу тәртібін Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілейді.

3. Министрліктер, мемлекеттік комитеттер, өзге де орталық және жергілікті атқарушы органдар есеп беру жүйесіне кіретін мәліметтерді белгіленген тәртіппен сұратып алуға құқылы.

11 - б а п. Жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету бағдарламалары

1. Жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру мақсатында жол-көлік оқиғаларының, одан зардап шеккен азаматтардың санын қысқартуға және осы оқиғалардан болатын материалдық залалды азайтуға бағытталған жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз етудің мемлекеттік және аймақтық бағдарламалары әзірленеді.

2. Жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз етудің мемлекеттік және аймақтық бағдарламалары осындай бағдарламаларға қойылатын талаптарға сәйкес әзірленеді, белгіленген тәртіппен бекітіледі және тиісті бюджеттер мен бюджеттен тыс көздер есебінен қаржыландырылады.

III тарау

ЖОЛ ЖҮРІСІН ҰЙЫМДАСТЫРУ ЖӘНЕ ОНЫҢ ҚАУІПСІЗДІГІН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ ЖӨНІНДЕГІ НЕГІЗГІ ТАЛАПТАР

12 - б а п. Қазақстан Республикасы аумағындағы жол жүрісінің тәртібі

1. Қазақстан Республикасы аумағындағы жол жүрісінің тәртібі, жол жүрісіне қатысушылардың құқықтары мен міндеттері, жол жүрісін реттеудің техникалық және басқа да құралдарының мақсаты мен қолданылуы Қазақстан Республикасының Үкіметі бекітетін Жол жүрісі ережелерімен, Автомобиль жолдарын, жол құрылыстарын пайдалану ережелерімен және оларды Қазақстан Республикасы аумағында қорғау тәртібімен белгіленеді.

2. Қазақстан Республикасы аумағында көлік құралдарының оң жақпен жүруі белгіленген.

13 - б а п. Көлік құралдарын пайдалануға байланысты қызметті жүзеге асыру кезінде жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі негізгі талаптар

1. Көлік құралдарын пайдалануға байланысты қызметті жүзеге асыратын заңды тұлғалар:

— жол жүрісі процесінде қауіпсіздікті қамтамасыз ететін талаптарға сәйкес жүргізушілердің жұмысын ұйымдастыруға;

— жүргізушілер еңбегі мен демалысының белгіленген режимін сақтауға;

— жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ететін автомобиль және қалалық жер үсті электр көлігі құралдарының жүргізушілері мен басқа да қызметкерлерінің біліктілігін арттыру үшін жағдай жасауға;

— жол-көлік оқиғаларының және Жол қозғалысы ережелерін бұзудың себептеріне талдау жасап, оларды жоюға;

— көлік құралдарының техникалық жай-күйін және оның дұрыс жағдайда пайдаланылуын бақылауды қамтамасыз етуге;

— жүргізушілерді сапарға шығар алдында және мезгіл-мезгіл медициналық байқаудан өткізіп тұруды қамтамасыз етуге;

— жүргізушілердің жол-көлік оқиғаларында зардап шеккендерге дәрігер келгенге дейінгі көмек көрсету дағдыларын жетілдіру жөніндегі шараларды ұйымдастыруға міндетті.

2. Автомобиль және қалалық жер үсті электр көлігі құралдарымен тасымалдау қызметін жүзеге асыратын мамандандырылған кәсіпорындар арнаулы ережелер белгілеп, жүктің түрін, оларды тасымалдау ерекшеліктерін ескере отырып және қолданылып жүрген заңдар шегінде жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін жүргізушілерге қосымша талаптар қоя алады.

14 - б а п. Жол жүрісіне қатысушылардың құқықтары мен міндеттері

1. Азаматтардың жолдармен жүрудің қауіпсіздік жағдайлары құқықтарына мемлекет кепілдік береді және ол құқықтар Қазақстан Республикасының жол жүрісі қауіпсіздігі туралы заңдарының, Республика бекіткен халықаралық шарттардың орындалуы арқылы қамтамасыз етіледі.

2. Жол жүрісіне қатысушылардың өз құқықтарын іске асыру жол жүрісіне басқа қатысушылардың құқықтарын шектемеуге немесе бұзбауға тиіс.

3. Жол жүрісіне қатысушылардың:

— заңдармен белгіленген ережелер мен рәсімдерге сәйкес және солардың негізінде жолмен еркін, кедергісіз жүруге;

— лауазымды адамдардан және жол жүрісін қадағалауды жүзеге асырушы мемлекеттік органнан жолмен жүруге тыйым салыну немесе шектелу себептері туралы түсініктеме алуға;

— қозғалыстың қауіпсіз жағдайлары, жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты өнімдер мен көрсетілетін қызметтер сапасы туралы, қызметі жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты лауазымды адамдардың құқықтары, міндеттері мен жауапкершілігі туралы толық және анық ақпарат алуға;

— қызметі жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты ұйымдар мен лауазымды адамдардан жол-көлік оқиғасы кезінде медициналық көмектің, құтқару жұмыстарының кепілді көлемі мен басқа да қажетті көмекті тегін алуға;

— жол-көлік оқиғасы салдарынан өздеріне дене жарақаттары келтірілген жағдайларда, сондай-ақ көлік құралы мен (немесе) жүк бүлінген жағдайларда заңдарда белгіленген тәртіп бойынша залалды өтеттіруге;

— жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласындағы өкілеттігін жүзеге асырушы лауазымды адамдардың заңсыз іс-әрекеттеріне Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген тәртіп бойынша шағым жасауға құқығы бар.

4. Жол жүрісіне қатысушылар осы Заңның және жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз етуге қатысты бөлігінде Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілерінің талаптарын орындауға міндетті.

15 - б а п. Көлік құралдарын жүргізу құқығын алу

1. Көлік құралдарын жүргізу құқығы мыналарға берілуі мүмкін:

— он алты жасқа толған адамдарға — мотоциклдер, мотороллерлер және басқа да мотокөлік құралдарын («А» санаты) жүргізуге;

— он сегіз жасқа толған адамдарға — рұқсат етілген ең ауыр салмағы 3500 килограмнан аспайтын және жүргізушінің орнын есептемегенде, отыратын орын саны сегізден аспайтын автомобильдерді («В» санаты), сондай-ақ рұқсат етілген ең ауыр салмағы 3500 килограмнан асатын автомобильдерді («С» санаты) жүргізуге, бұған «Д» санатына жататындары кірмейді;

— жиырма жасқа толған адамдарға — жолаушылар тасуға арналған және жүргізушінің орнын есептемегенде, отыратын орын саны сегізден астам болатын автомобильдерді («Д» санаты), троллейбустар мен трамвайларды жүргізуге;

— «В», «С» немесе «Д» санаттарына жататын көлік құралдарын жүргізу құқығы бар адамдарға көлік құралдарының тиісті

санаттарын жүргізу стажы он екі айдан кем болмаған жағдайда — көлік құралдарының құрамдарын («Е» санаты) жүргізуге.

2. Көлік құралдарын жүргізу құқығы тиісті куәліктермен расталады. Қазақстан Республикасы аумағында Қазақстан Республикасының халықаралық шарттары талаптарына сәйкес келетін ұлттық және халықаралық жүргізушілер куәліктері қолданылады.

3. Көлік құралдарын жүргізу құқығының куәліктері осы бапта белгіленген жасқа толған, медициналық жағынан кінәраты жоқ, көлік құралдарының тиісті санатының жүргізушілерін даярлайтын үлгі бағдарламалар көлемінде қажетті білім мен дағдысы бар және белгіленген тәртіппен емтихандар тапсырған, Қазақстан Республикасының аумағында тұрақты немесе уақытша тұратын азаматтарға беріледі.

4. Көлік құралдарының тиісті санаттарына жүргізушілер даярлаудың үлгі бағдарламаларын және рұқсат беру тәртібін Қазақстан Республикасының Үкіметі уәкілдік берген органдар мүдделі министрліктермен, мемлекеттік комитеттермен, өзге де орталық атқарушы органдармен келісе отырып әзірлейді.

5. Көлік құралдарының «А» және «В» санаттарын жүргізу құқығына куәлік алу үшін азаматтардың тиісті бағдарламалар көлемінде өз бетінше даярлануына жол беріледі.

6. Азаматтарды көлік құралдарын жүргізу құқығын алу емтихандарына жіберу, оларды тапсыру, көлік құралдарын жүргізу құқығына куәліктер беру тәртібін және азаматтың көлік құралдарын жүргізуіне тыйым салатын медициналық кінәраттардың тізбесін Қазақстан Республикасының Үкіметі уәкілдік берген органдар белгілейді.

16 - б а п. Көлік құралдарын жүргізу құқығының күшін тоқтату негіздемелері

1. Көлік құралдарын жүргізу құқығының күшін тоқтату негіздемелері мыналар болып табылады:

— жүргізуші куәлігінің белгіленген қолданылу мерзімінің бітуі;

— жүргізуші денсаулығының көлік құралдарын қауіпсіз жүргізуге кедергі келтіретіндей нашарлап, оның медициналық қорытындымен расталуы;

— көлік құралдарын жүргізу құқығынан айыру.

2. Жауапкершілік шаралары ретінде көлік құралдарын жүргізу құқығынан айыруға не сондай құқықты шектеуге әкеп соғатын құқық бұзушылық түрлері Қазақстан Республикасының заңдарымен белгіленеді.

17 - б а п. Жол жүрісі қауіпсіздігін медициналық қамтамасыз ету

1. Жол жүрісі қауіпсіздігін медициналық қамтамасыз ету:

— көлік құралдарын жүргізу құқығына куәлік алуға үміткер азаматтар мен жүргізушілерді міндетті түрде медициналық куәландыруды;

— жүргізушілерді сапарға шығар алдында және ағымдағы медициналық байқаудан өткізуді;

— жол-көлік оқиғаларында зардап шеккендерге медициналық көмек көрсетуді;

— жол жүрісіне қатысушыларды, жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ететін органдардың лауазымды адамдарын, сондай-ақ азаматтарды жол-көлік оқиғаларында зардап шеккендерге дәрігер келгенге дейін көмек көрсету тәсілдерін үйретуді қамтиды.

2. Жол-көлік оқиғаларында зардап шеккендерге медициналық көмек:

— жол-көлік оқиғасы болған жерде дәрігер келгенге дейін көмек көрсетуді;

— жол-көлік оқиғасы болған жерде, медицина ұйымына бара жатқан жолда және медицина ұйымында медициналық көмек көрсетуді қамтиды.

3. Медициналық куәландыру, тексеру тәртібін және олардың мерзімін Қазақстан Республикасының Үкіметі уәкілдік берген орган белгілейді.

18 - б а п. Көлік құралдарын жасап шығару, сату және пайдалану кезінде жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі негізгі талаптар

1. Шығарылған көлік құралдарының конструкциясы, оның ішінде олардың құрамдас бөліктерінің, қосымша жабдықтау заттарының, қосалқы бөлшектері мен керек-жарақтарының конструкциясы жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз етуге жататын бөлігінде стандарттар мен басқа да нормативтік құжаттардың талаптарына сай болуға тиіс.

2. Көлік құралдары, олардың құрамдас бөліктері, қосымша жабдықтау заттары, қосалқы бөлшектері мен керек-жарақтары жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз етуге жататын бөлігінде Қазақстан Республикасының Үкіметі уәкілдік берген органдар бекітетін ережелер мен рәсімдерге сәйкес міндетті түрде сертификатталуға тиіс.

3. Көлік құралдарын пайдалануға рұқсат етуді Қазақстан Республикасының Үкіметі уәкілдік берген органдар тиісті құжаттарды тіркеу және беру арқылы жүзеге асырады. Сертификатсыз

немесе оның белгіленген қауіпсіздік талаптарына сәйкес келетіндігін растайтын басқа да құжатсыз көлік құралдарын тіркеуге тыйым салынады.

4 Тіркелген көлік құралдарының конструкциясына, соның ішінде оның жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз етуге әсер ететін құрамдас бөліктерінің, қосымша жабдықтау заттарының, қосалқы бөлшектердің және керек-жарақтарының конструкциясына өзгерістер енгізілгеннен кейін қайта сертификаттауды өткізу қажет.

5. Жол жүрісіне қатысатын көлік құралдарының техникалық жай-күйі мен жабдықтары Жол жүрісі ережелеріне, стандарттарға және жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз етуге қатысты басқа да нормативтік құқықтық актілерге сәйкес келуге тиіс.

19 - б а п. Көлік құралдарын мемлекеттік техникалық байқаудан өткізу

1. Қазақстан Республикасының аумағында пайдаланылатын және белгіленген тәртіппен тіркелген көлік құралдары мен олардың тіркемелері Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің Мемлекеттік автомобиль инспекциясында міндетті түрде мемлекеттік техникалық байқаудан өткізілуге тиіс.

2. Мемлекеттік техникалық байқауды өткізудің тәртібі мен мерзімдерін Қазақстан Республикасының Үкіметі уәкілдік берген орган белгілейді.

20 - б а п. Көлік құралдарына техникалық қызмет көрсету мен оларды жөндеу кезінде жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі негізгі талаптар

1. Көлік құралдарына техникалық қызмет көрсету мен оларды жөндеу нормативтерін көлік құралдарын шығарған зауыттар олардың пайдаланылу жағдайларын ескере отырып белгілейді.

2. Техникалық қызмет көрсетіліп, жөндеуден өткізілген көлік құралдары Жол жүрісі ережелерінің, стандарттардың және жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз етуге қатысты басқа да нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес келуге тиіс.

21 - б а п. Көлік құралдарын пайдалануға тыйым салудың негіздемелері мен тәртібі

1. Көлік құралдарын пайдалануға мынадай жағдайларда:

— көлік құралдарының конструкциясы Қазақстан Республикасында қолданылып жүрген ережелерге, нормативтер мен стандарттарға сәйкес келмесе;

— жол жүрісі қауіпсіздігіне және қоршаған ортаға қатер төндіретін техникалық ақаулары болса;

— көлік құралына орнатылған тораптар мен агрегаттардың нөмірі көлік құралындағы тіркеу құжаттарына енгізілген деректерге сәйкес келмесе;

— тіркеу құжаттары мен мемлекеттік техникалық байқаудан өткізілгені туралы құжаты болмаса;

— мемлекеттік тіркеу нөмірінің белгілері болмаса немесе олар стандарттардың талаптары мен тіркеу құжаттарына сәйкес келмесе;

— заңдарда көзделген басқа да жағдайларда тыйым салынады.

2. Көлік құралын пайдалануға тыйым салуды ондай тыйым салуға негіз болған себептер жойылғанға дейін оған уәкілдік берілген лауазымды адамдар жүзеге асырады.

3. Көлік құралдарын пайдалануға тыйым салу тәртібі Қазақстан Республикасының заңдарымен белгіленеді.

22 - б а п. Жол жүрісін ұйымдастыру жөніндегі шаралар

1. Жол жүрісін ұйымдастыру жөніндегі шараларды оның қауіпсіздігі мен жолдардың өткізу қабілетін арттыру мақсатында Қазақстан Республикасының Үкіметі уәкілдік берген органдар, қарамағында автомобиль жолдары бар заңды және жеке тұлғалар жүзеге асырады.

2. Аталған шараларды әзірлеу мен өткізу Қазақстан Республикасының заңдарымен белгіленген тәртіп бойынша бекітілетін жобалар, схемалар және өзге де құжаттар негізінде нормативтік құқықтық актілерге сәйкес жүзеге асырылады.

23 - б а п. Жол жүрісін ұйымдастыру процесінде оның қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі негізгі талаптар

1. Жол жүрісін ұйымдастыру жөніндегі қызмет Қазақстан Республикасында қолданылып жүрген стандарттармен реттелген және жол жүрісін ұйымдастырудың жобалары мен схемаларында көзделген техникалық құралдар мен конструкцияларды кешенді пайдалану негізінде қауіпсіздік талаптарына сәйкес жүзеге асырылуға тиіс.

2. Жол жүрісі қауіпсіздігіне нақты қатер төнген реттерде көлік құралдары мен жүргіншілердің жүріп-тұруын ұйымдастыруға өзгерісті соған уәкілдік берілген лауазымды адамдар ғана белгіленген тәртіппен жүзеге асыруға тиіс.

24 - б а п. Жолдарды жобалау, салу, қайта жаңарту, жөндеу, күту және басқару кезінде жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі негізгі талаптар

1. Қазақстан Республикасының аумағында жолдарды жобалау, салу, қайта жаңарту, жөндеу, күту және басқару стандарттарды және жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз етуге қатысты өзге де нормативтік құқықтық құжаттар негізінде және соларды сақтай отырып орындалуға тиіс.

Жолдарды жобалау, салу және қайта жаңарту кезінде жол жүрісі қауіпсіздігіне теріс әсер ететін инженерлік шешімдер есебінен күрделі шығындарды азайтуға жол берілмейді.

2. Жолдарды жобалаудың, салудың, жөндеудің, күту мен басқарудың нормативтік, жобалық және техникалық құжаттамасы жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету бөлігінде Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілейтін тәртіппен келісілуге және бекітілуге тиіс.

3. Салынған, қайта жаңартылған және жөнделген жолдардың жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз етуге қатысты нормалар, ережелер, стандарттар және басқа да нормативтік құжаттар талаптарына сәйкестігі жолдарды қабылдап алу актісімен куәландырылады. Жолдарды қабылдап алу актісін белгіленген тәртіппен өткізілген тексеріп қарау, зерттеулер мен сынақтан өткізу нәтижелері негізінде Қазақстан Республикасының Үкіметі уәкілдік берген орган тағайындайтын комиссия береді.

Жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету бөлігінде жолдардың жай-күйінің белгіленген талаптарға сай болуы үшін жауапкершілік жобалау кезеңінде жобаны орындаушыға, ал қайта жаңарту және салу кезеңдерінде жұмыстарды орындаушыға жүктеледі.

4. Пайдалану процесінде жолдардың жай-күйі белгіленген ережелерге, стандарттарға, техникалық және басқа да нормативтік құжаттарға сәйкес келуін қамтамасыз ету жөніндегі міндет жолды пеленуші (қарамағындағы) уәкілдік берілген органдарға, заңды және жеке тұлғаларға жүктеледі.

25 - б а п. Жолдағы жүрісті шектеу немесе тоқтату

1. Көлік құралдарының жолдармен жүруі дүлей зілзала, жолдағы климат жағдайлары қолайсыз болған, бұқаралық шаралар өткізілген реттерде және жол жүрісі қауіпсіздігіне қатер төндіретін басқа да реттерде уақытша шектеледі немесе оған тыйым салынады.

2. Көлік құралдарының жолдармен жүруін тоқтату немесе уақытша шектеу негіздері мен тәртібін Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілейді.

ҚОРЫТЫНДЫ ЕРЕЖЕЛЕР

26 - б а п. Жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз етуді мемлекеттік қадағалау мен бақылау

Жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз етуді мемлекеттік қадағалау мен бақылауды Қазақстан Республикасының Үкіметі уәкілдік берген органдар жүзеге асырады, олар туралы Ережені Қазақстан Республикасының Үкіметі бекітеді.

27 - б а п. Жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласындағы заңдарды бұзғандық үшін жауапкершілік

Жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласындағы заңдардың бұзылуына кінәлі адамдар Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес жауапты болады.

28 - б а п. Халықаралық шарттар

Егер Қазақстан Республикасы бекіткен халықаралық шартта жол жүрісі қауіпсіздігі туралы Қазақстан Республикасы заңдарында белгіленгеннен өзгеше ережелер белгіленген болса, онда халықаралық шарттың ережелері қолданылады.

Қазақстан Республикасының
Президенті
Н. НАЗАРБАЕВ

Алматы, 1996 жылғы 15 шілде.
№ 29—І ҚРЗ

274 Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы

Заңды тұлғаларды тіркеу тәртібін оңайлату мақсатында Қазақстан Республикасының мынадай заң актілеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізілсін:

1. «Мемлекеттік нотариат туралы» 1974 жылғы 13 тамыздағы Қазақ КСР Заңына (Қазақ КСР Жоғарғы Кеңесінің Жаршысы, 1974 ж., № 35; 1979., № 16):

1) 60-бап:

мынадай мазмұндағы үшінші бөлікпен толықтырылсын:

«Мемлекеттік нотариаттар бір тілден екінші тілге аударылған құжаттағы аудармашының қойылған қолының түпнұсқа екендігін куәландырады».

үшінші бөлік төртінші бөлік деп есептелсін;

2) 61-баптың екінші бөлігі алынып тасталсын.

2. Қазақ КСР Жоғарғы Кеңесі 1984 жылғы 22 наурызда қабылдаған Қазақ КСР-інің Әкімшілік құқық бұзушылық туралы Кодексіне (Қазақ КСР Жоғарғы Кеңесінің Жаршысы, 1984 ж., № 14, (қосымша); 1984 ж., № 41, 534-құжат; 1985 ж., № 19, 190, 191 құжаттар; № 32, 325-құжат; № 45, 457-құжат; № 49, 513-құжат; 1986 ж., № 13, 122-құжат; № 25, 242-құжат; № 31, 320-құжат; № 49, 506-құжат; 1987 ж., № 2, 19-құжат; № 16, 201-құжат; № 29, 356-құжат; № 32, 421-құжат; № 41, 503-құжат; № 46, 560-құжат; 1988 ж., № 35, 324-құжат; 1989 ж., № 16, 129-құжат; № 27, 208-құжат; № 45, 364-құжат; № 49, 444-құжат; № 50—51, 458-құжат; 1990 ж., № 12—13, 114-құжат; № 44, 410-құжат; № 48, 445-құжат; № 49, 461-құжат; 1991 ж., № 25, 318-құжат; № 26, 348-құжат; № 28, 373-құжат; Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесінің Жаршысы, 1992 ж., № 4, 96-құжат; № 4, 98-құжат; № 4, 100-құжат; № 13—14, 323-құжат; № 15, 380-құжат; № 16, 400-құжат; 1993 ж., № 3, 42-құжат; № 4, 70-құжат; № 8, 159-құжат; № 8, 161-құжат; № 9, 220-құжат; № 9, 222-құжат; № 20, 468-құжат; № 20, 469-құжат; 1994 ж., № 4—5, 60-құжат; № 8, 134-құжат; № 15, 207-құжат; № 21—22, 272-құжат; 1995 ж., № 1—2, 17-құжат; № 5, 41-құжат; № 8, 55-құжат; № 9—10, 64-құжат; № 15—16, 105-құжат; № 17—18, 110-құжат; Қазақстан Республикасы Парламентінің Жаршысы, 1996 ж., № 1, 177-құжат).

1) Кодекс мынадай мазмұндағы 169—3 баппен толықтырылсын:

«169—3 - б а п. Қызметті заңды тұлғаны, филиалды, өкілдікті тиісінше қайта тіркемей жүзеге асыру

Қызметті заңды тұлғаны, филиалды, өкілдікті қайта тіркемей жүзеге асыру Қазақстан Республикасының қолданылып жүрген заңдарында көзделген реттерде,

— лауазымды адамдарға жиырмадан қырыққа дейінгі ең төмен жалақы мөлшеріндегі сомада айыппұл төлетуге әкеп соғады»;

2) 237—7-баптың бірінші бөлігі «169—1» деген цифрдан кейін «169—3» деген цифрмен толықтырылсын.

3. «Жеке кәсіпкерлікті қорғау және қолдау туралы» 1992 жылғы 4 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының (Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесінің Жаршысы, 1992 ж., № 16, 424-құжат; 1995 ж., № 20, 120, 121-құжаттар); 9-бабы 2-тармағының үшінші абзацы мынадай редакцияда жазылсын:

«Қарточкаға азамат қол қояды, қойылған қолдың түпнұсқа екендігі жеке өзі карточка тапсырған кезде тұлғаны куәландыратын құжатты көрсету арқылы расталады, ал карточка почта арқылы жіберілген ретте — нотариат куәландырады».

4. Қазақстан Республикасының Жоғарғы Кеңесі 1994 жылғы 27 желтоқсанда қабылдаған Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне (жалпы бөлім) (Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесінің Жаршысы, 1994 ж., № 23—24 (қосымша); 1995 ж., № 15—16, 109-құжат; 1995 ж., № 20, 121-құжат; Қазақстан Республикасы Парламентінің Жаршысы, 1996 ж., № 2, 187-құжат):

1) 38-баптың 1-тармағында:

төртінші абзацтағы «басқа елдерде қабылданған ұйымдық-құқықтық нысандар белгілерін; осы Кодексте көзделмеген терминдерді» деген сөздер алынып тасталсын;

бесінші абзац алынып тасталсын;

2) 41-баптың 5-тармағы мынадай редакцияда жазылсын:

«5. Заңды тұлғаның жарғысында: онда оның атауы, тұрғылықты орны, басқару органдарын құру тәртібі және олардың құзыреті, оның қызметін қайта құру мен тоқтату ережелері белгіленеді.

Егер заңды тұлғаны бір адам құрса, онда оның жарғысында мүлікті құру және кірістерді бөлу тәртібі де белгіленеді.

Жарғыда заңдарға қайшы келмейтін басқа да ережелер болуы мүмкін»;

3) 42-баптың 4-тармағы мынадай мазмұндағы екінші абзацпен толықтырылсын:

«Филиалдар мен өкілдіктер атаулары өзгерген жағдайда қайта тіркелуге жатады»;

42-баптың 6-тармағы мынадай редакцияда жазылсын:

«6. Заңды тұлға мынадай жағдайларда:

1) жарғылық қорының мөлшері азайғанда;

2) атауы өзгергенде;

3) ашық акционерлік қоғамдарды қоспағанда, шаруашылық серіктестігіне қатысушылардың құрамы өзгергенде қайта тіркелуге тиіс.

Аталған негіздер бойынша құрылтай құжаттарына енгізілген өзгерістер заңды тұлға қайта тіркелмейінше жарамсыз болып табылады.

Құрылтай құжаттарына басқа өзгерістер мен толықтырулар енгізілген ретте заңды тұлға бұл туралы тіркеуші органды бір айлық мерзімде хабардар етеді»;

4) 43-баптың 4-тармағы мынадай редакцияда жазылсын:

«4. Қоғамдық бірлестіктердің құрылымдық бөлімшелерінің (филиалдары мен өкілдіктерінің) басшылары қоғамдық бірлестіктің жарғысында және оның филиалдары немесе өкілдіктері туралы ережеде көзделген тәртіппен сайланады.

Діни бірлестіктердің құрылымдық бөлімшелерінің (филиалдары мен өкілдіктерінің) басшылары діни бірлестіктің жарғысында және оның филиалы немесе өкілдігі туралы ережеде көзделген тәртіппен сайланады не тағайындалады.

Өзгеше нысандағы заңды тұлғалардың филиалдары мен өкілдіктерінің басшыларын заңды тұлға уәкілдік берген орган тағайындайды және оның сенімхаты негізінде жұмыс істейді».

5) 50-баптың 3-тармағының бірінші абзацы мынадай редакцияда жазылсын:

«Тарату комиссиясы заңды тұлғаны тарату туралы, сондай-ақ оның несие берушілерінің талаптарын мәлімдеу тәртібі мен мерзімі туралы ақпаратты орталық әділет органының ресми баспасөз басылымдарында жариялайды. Талаптарды мәлімдеу мерзімі тарату туралы жарияланған кезден бастап екі айдан кем бола алмайды».

6) 59-баптың 1-тармағының:

бірінші абзацындағы «соның ішінде санаткерлік меншік» деген сөздер «санаткерлік меншік нәтижесі құқығын қоса алғанда» деген сөздермен ауыстырылсын;

мынадай мазмұндағы үшінші абзацпен толықтырылсын:

«Шаруашылық серіктестігін қайта тіркеген кезде оған қатысушының салымын ақшалай бағалау серіктестіктің бухгалтерлік құжаттарымен не аудиторлық қорытындымен расталуы мүмкін»;

7) 62-баптың 1-тармағындағы «екінші түрі» деген сөздерден кейін «не өндірістік кооперативтер» деген сөздермен толықтырылсын;

8) 77-баптың 4-тармағындағы екінші абзац мынадай редакцияда жазылсын:

«Жауапкершілігі шектеулі серіктестік акционерлік қоғам немесе өндірістік кооператив болып қайта құрылуға құқылы»;

9) 93-баптың 2-тармағы мынадай редакцияда жазылсын:

«2. Акционерлік қоғам жауапкершілігі шектеулі серіктестік немесе өндірістік кооператив болып қайта құрылуға құқылы».

5. 1994 жылғы 27 желтоқсандағы «Шетелдік инвестициялар туралы» Қазақстан Республикасы Заңына (Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесінің Жаршысы, 1994 ж., № 23—24, 280-құжат; 1995 ж., № 20, 120-құжат).

1) 15-бапта:

1-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«1. Шетел қатысатын кәсіпорынның жарғылық қорын қалыптастырудың мөлшері, тәртібі мен мерзімі Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес белгіленеді»;

4-тармақтағы «Үлесі және бағасы» деген сөздер «Үлестері» деген сөзбен ауыстырылсын және «тәуелсіз аудиторлық тексеруге тиіс» деген сөздер «Қазақстан Республикасының заң актілерінде белгіленген тәртіппен жүргізіледі» деген сөздермен ауыстырылсын:

6-тармақ алынып тасталсын;

7-тармақ «акциялар» деген сөзден кейін «жабық» деген сөзбен толықтырылсын;

7-тармақ 6-тармақ деп есептелсін;

2) 16-баптағы 2-тармақтың «а» және «б» тармақшалары мынадай редакцияда жазылсын:

«а) шетелдік заңды тұлға үшін сол субъект өз елінің заңдары бойынша заңды тұлға болып табылатынын куәландыратын сауда тізілімінен алынған көшірме немесе басқа құжат, нотариат бекіткен қазақ немесе орыс тілдеріндегі аудармасымен бірге;

б) шетелдік жеке тұлға үшін жеке тұлғаның өзін куәландыратын паспортының немесе басқа құжатының көшірме нұсқасы, нотариат бекіткен қазақ немесе орыс тілдеріндегі аудармасымен бірге»;

3) 20-баптың 2-тармағы мынадай редакцияда жазылсын:

«2. Шетелдік заңды тұлғалардың филиалдары мен өкілдіктерін тіркеу Қазақстан Республикасы заңды тұлғаларының филиалдары мен өкілдіктерін тіркеу үшін Қазақстан Республикасы заңдарында белгіленген ортақ ережелер бойынша жүргізіледі. Тіркеуге арналған құжаттар нотариат бекіткен қазақ немесе орыс тілдеріндегі аудармасымен бірге табыс етіледі».

6. Қазақстан Республикасы Президентінің «Заңды тұлғаларды мемлекеттік тіркеу туралы» 1995 жылғы 17 сәуірдегі № 2198 Заң күші бар Жарлығында (Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесінің Жаршысы, 1995 ж., № 3—4, 35-құжат; 1995 ж., № 15—16, 109-құжат; № 20, 121-құжат, Қазақстан Республикасы Парламентінің Жаршысы, 1996 ж., № 1, 180-құжат):

1) 4-баптың екінші бөлігі алынып тасталсын;

2) 6-баптың бірінші бөлігіндегі «қазақ» деген сөзден кейінгі

«және» деген сөз «немесе» деген сөзбен ауыстырылсын; «үш» деген сөз «екі» деген сөзбен ауыстырылсын;

3) 13-бап мынадай мазмұндағы екінші бөлікпен толықтырылсын:

«Заңды тұлғалардың филiaalдары мен өкілдіктері туралы есептік тіркелімнің деректері мен басқа да мәліметтерді мемлекеттік тіркелімге енгізу тап сондай тәртіппен жүргізіледі»;

4) 14-баптың бірінші бөлігі «колданылып жүрген заңдарға сәйкес» деген сөздермен толықтырылсын:

14-баптың екінші бөлігі «енгізілген өзгерістермен бірге» деген сөздерден кейін «не құрылтай құжаттарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы өкілетті органның шешімінен алынған көшірме» деген сөздермен толықтырылсын.

7. Қазақстан Республикасы Президентінің «Шаруашылық серіктестіктер туралы» 1995 жылғы 2 мамырдағы № 2255 Заң күші бар Жарлығында (Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесінің Жаршысы, 1995 ж., № 7, 49-құжат; № 15—16, 109-құжат);

1) 6-баптың 4-тармағы:

«акшалай қаражаттан құралған» деген сөздердің алдындағы «Қазақстан Республикасының ұлттық валютасындағы» деген сөздер алынып тасталсын;

мынадай мазмұндағы екінші абзацпен толықтырылсын:

«Шаруашылық серіктестігін қайта тіркеген кезде оған қатысушының салымын акшалай бағалау серіктестіктің бухгалтерлік құжаттарымен не аудиторлық қорытындымен расталуы мүмкін»;

2) 9-баптың 3-тармағы «басқа түріне» деген сөздерден кейін «не өндірістік кооперативтерге» деген сөздермен толықтырылсын;

3) 52-баптың 4-тармағы мынадай редакцияда жазылсын:

«4. Жауапкершілігі шектеулі серіктестік акционерлік қоғам немесе өндірістік кооператив болып қайта құрылуы мүмкін»;

4) 58-баптың 6-тармағы мынадай редакцияда жазылсын:

«6. Жарғыдағы қосымша акциялар шығарудан туындаған өзгерістер туралы қоғам әділет органдарына хабарлауға міндетті. Жарғыдағы өзгерістер туралы тіркеуші органға хабарламастан қосымша акциялар шығаруға тыйым салынады».

5) 75-баптың 1-тармағы мынадай редакцияда жазылсын:

«1. Акционерлік қоғам оның акционерлерінің жалпы жиналысының шешімі бойынша жауапкершілігі шектеулі серіктестік немесе өндірістік кооператив болып қайта құрылуға құқылы».

8. Қазақстан Республикасы Президентінің «Өндірістік кооператив туралы» 1995 жылғы 5 қазандағы № 2486 Заң күші бар Жарлығында (Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесінің Жаршысы, 1995 ж., № 20, 119-құжат):

7-баптың 6-тармағы:

бірінші абзацындағы «зерде қызметі нәтижелеріне құқық» деген сөздер «санаткерлік меншік нәтижелеріне құқығы» деген сөздермен ауыстырылсын.

екінші абзац «ақша қаражатынан ғана тұрған» деген сөздердің алдындағы «Қазақстан Республикасының ұлттық валютасындағы» деген сөздер алынып тасталсын;

мынадай мазмұндағы үшінші абзацпен толықтырылсын:

«Өндірістік кооперативті қайта тіркеген кезде оның мүшесінің мүліктік жарнасын ақшалай бағалау кооперативтің бухгалтерлік құжаттарымен не аудиторлық қорытындымен расталуы мүмкін».

9. Қазақстан Республикасы Президентінің «Қазақстан Республикасындағы арнайы экономикалық аймақтар туралы» 1996 жылғы 26 қаңтардағы № 2823 Заң күші бар Жарлығының (Қазақстан Республикасы Парламентінің Жаршысы, 1996 ж., № 1, 179-құжат) 13-бабында «арнайы экономикалық аймақтың аумағында... Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінің уәкілді органы тікелей... жүргізеді» деген сөздер «Қазақстан Республикасының заң актілерінде белгіленген тәртіппен жүзеге асырылады» деген сөздермен ауыстырылсын.

Қазақстан Республикасының
Президенті
Н. НАЗАРБАЕВ

Алматы, 1996 ж. 15 шілде.
№ 30—1 ҚРЗ

275 Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы

Қазақстан Республикасының мына заң актілеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізілсін:

1. «Қазақстан Республикасының мемлекеттік шекарасы туралы» Қазақстан Республикасының 1993 жылғы 13 қаңтардағы Заңына (Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесінің Жаршысы, 1993 ж., № 1, 1-күжат):

1. Кіріспенің бірінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын: «Қазақстан Республикасының Конституциясына сәйкес Қазақстан Республикасының аумағы қазіргі шекарасында тұтас, оған қол сұғылмайды және бөлінбейді».

2. 1-бап мынадай редакцияда жазылсын:

«1-бап. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасы. Қазақстан Республикасының шекарасы дегеніміз Қазақстан аумағының шегін — құрлығын, суын, жер қойнауын және әуе кеңістігін айқындайтын сызық және осы сызық бойынша тігінен өтетін үстіңгі қабаты.

Мемлекеттік шекара Қазақстан Республикасының Парламенті бекіткен Қазақстан Республикасының халықаралық шарттарымен белгіленеді».

3. 5-бапта:

1) үшінші бөлік мынадай редакцияда жазылсын:

«Қазақстан Республикасының аумақтық теңізіне жағалаудағы теңіз сулары жатады, олардың еңі Қазақстан Республикасының Парламенті бекіткен Қазақстан Республикасының халықаралық шарттарымен белгіленеді»;

2) бесінші бөлік мынадай редакцияда жазылсын:

«Каспий теңізінде — ішкі суларға жататын айдан Қазақстан Республикасының Парламенті бекіткен Қазақстан Республикасының халықаралық шарттарымен белгіленеді»;

3) алтыншы бөліктегі «Жоғарғы Кеңесінің» деген сөздер «Парламентінің» деген сөзбен ауыстырылсын.

4. 6, 9, 11, 13 және 17-баптарда «Министрлер Кабинеті» деген сөздер «Үкіметі» деген сөзбен ауыстырылсын.

5. 10-бапта:

1) баптың атауындағы «ұшып келуі (кіруі)» деген сөздер «келіп қонуы (кіруі)» деген сөздермен ауыстырылсын.

2) үшінші бөлік «кеден» деген сөзден кейін «экологиялық» деген сөзбен толықтырылсын.

6. 18-баптың екінші бөлігіндегі «жапсарлас жатқан поселкелік, селолық Кеңестің, ауылдық Кеңестің, ауданның, қаланың, қаладағы ауданның» деген сөздер «іргелес жатқан тиісті әкімшілік-аумақтық бірліктің» деген сөздермен ауыстырылсын.

7. 19-баптың үшінші бөлігіндегі «халық депутаттары», «халық депутатының» деген сөздер «Парламент пен мәслихаттар депутаттары», «Парламент пен мәслихат депутатының» деген сөздермен ауыстырылсын.

8. VI тараудың атауы мынадай редакцияда жазылсын:

«VI. Қазақстан Республикасы Президентінің, мемлекеттік органдарының Қазақстан Республикасының мемлекеттік шекарасын реттеу мен қорғау саласындағы құзыреті».

9. 23-бап мынадай редакцияда жазылсын:

«23-бап. Қазақстан Республикасы Президентінің, мемлекеттік органдарының Қазақстан Республикасының мемлекеттік шекарасын реттеу мен қорғау саласындағы құзыреті».

Қазақстан Республикасының Президенті

Қазақстан Республикасының Президенті мемлекеттік биліктің барлық тармақтарының мемлекеттік шекараны күзету саласында келісіп қызмет істеуін қамтамасыз етеді, мемлекеттік шекара бойынша келіссөздер жүргізеді және халықаралық шарттарға қол қояды.

Қазақстан Республикасының Парламенті

Қазақстан Республикасының Парламенті мемлекет қауіпсіздігінің құрамдас бөлігі ретінде мемлекеттік шекараны күзету саласында заңдар қабылдайды және басып шығарады, Қазақстан Республикасының басқа мемлекеттермен аумақтық шектелу межесі туралы халықаралық шарттарға, соның ішінде Қазақстан Республикасының мемлекеттік шекарасының өтуі, сондай-ақ Қазақстан Республикасының айрықша экономикалық аймағы мен континенттік шельфінің шектелу межесі туралы шарттарды бекітеді және олардың күшін жояды.

Қазақстан Республикасының Үкіметі

Қазақстан Республикасының Үкіметі:

Қазақстан Республикасының мемлекеттік шекарасын күзетуді қамтамасыз ету жөніндегі шараларды әзірлейді және оларды жүзеге асырады;

министрліктердің, мемлекеттік комитеттер мен басқа да органдық және жергілікті атқарушы органдардың осы Заңды орындауына бақылау жасайды.

Жергілікті өкілді және атқарушы органдар

Шекаралық облыстардың жергілікті өкілді және атқарушы органдары өздерінің аумақтарында:

шекара әскерлеріне мемлекеттік шекараны күзету мен оның тәртібін қамтамасыз етуге көмек көрсетеді;

Қазақстан Республикасының мемлекеттік шекарасын күзету мұқтажы үшін тегін пайдалануға жер береді, оның пайдаланылуын және осы жерде Қазақстан Республикасының табиғат қорғау заңдарының сақталуын бақылауды жүзеге асырады;

шекара әскерлері мен әуе шабуылына қарсы қорғаныс әскерлерінің объектілеріне, әскери қызметшілерге, жұмысшылар мен қызметшілерге, олардың отбасы мүшелері мен тұратын жерлеріне қатысты құқыққа қарсы әрекеттердің жасалуына жол бермеу жөнінде шаралар қолданады;

Қазақстан Республикасының мемлекеттік шекарасын күзетуге азаматтарды өз еркімен тартуына жағдай жасайды және жәрдемдеседі;

Қазақстан Республикасының мемлекеттік шекарасы туралы заңдарды барлық заңды және жеке тұлғалардың орындауын қамтамасыз етеді;

шекаралық облыстардың (аудандардың) әкімдері мемлекеттік шекарадағы шаруашылық қызмет, соның ішінде мемлекеттік шекарадағы шектес жақпен бірлескен қызметтің мәселелерін шешу кезінде шекаралық өкілді аппараттың жұмысына қатысады».

10. 24-бапта:

1) баптың атауындағы «мемлекеттік басқару органдарының» деген сөздер «мемлекеттік органдардың» деген сөздермен ауыстырылсын.

2) бап мынадай мазмұндағы бірінші бөлікпен толықтырылсын:

Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекара күзеті жөніндегі мемлекеттік комитеті

Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекара күзеті жөніндегі мемлекеттік комитеті мемлекеттік шекара күзеті саласында: мемлекеттік шекарада Қазақстан Республикасының мемлекеттік саясатын жүзеге асырады;

шекара әскерлерінің мемлекеттік шекара күзеті саласындағы Қазақстан Республикасының заңдары мен халықаралық-құқықтық актілерінің, шекара әскерлерінің мәртебесі мен қызмет ету жағ-

дайлары туралы келісімдердің орындалуын ұйымдастырады және оған бақылау жасайды;

мемлекеттік шекара күзетіне қатысты мәселелер бойынша халықаралық ұйымдардың қызметіне, оны халықаралық-құқықтық ресімдеу жөніндегі шаралар кешенің жүзеге асыруға, шекара мәселелері жөніндегі халықаралық келіссөздерге қатысады, шет мемлекеттердің шекара органдарымен өзара іс-қимылды жүзеге асырады;

мемлекеттік шекара күзеті мүддесінде Қазақстан Республикасының Ұлттық қауіпсіздік комитетімен, Ішкі істер министрлігімен, Мемлекеттік тергеу комитетімен, Қорғаныс министрлігімен және Көден комитетімен, сондай-ақ Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығына қатысушы мемлекеттердің тиісті шекаралық ведомстволарымен өзара іс-қимылды ұйымдастырады;

зандармен белгіленетін өзге де өкілеттіктерді жүзеге асырады»;

3) алтыншы бөліктегі «жарлықтары», «Министрлер Кабинетінің» деген сөздер тиісінше «актілері», «Үкіметтің» деген сөздермен ауыстырылсын, «қаулыларында» деген сөз алынып тасталсын.

4) бірінші-алтыншы бөліктер екінші-жетінші бөліктер болып есептелсін.

11. 33-бапта:

1) бірінші бөліктегі «өзге де заттарды» деген сөздер «өзге де мүлікті» деген сөздермен ауыстырылсын.

2) үшінші бөліктегі «белгіленген» деген сөздің алдынан «занмен» деген сөз қосылып толықтырылсын, «жоғары тұрған лауазымды адамға, өкімет пен басқару органдарына, прокуратураға немесе сотқа» деген сөздер алынып тасталсын.

11. «Қазақстан Республикасының Шекара әскерлері туралы» Қазақстан Республикасының 1993 жылғы 13 қаңтардағы Заңына (Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесінің Жаршысы, 1993 ж., № 1, 3-құжат; 1995 ж., № 8, 56-құжат):

1. 5-бап мынадай редакцияда жазылсын:

«5-бап. Қазақстан Республикасы Шекара әскерлерінің құрылымы.

Қазақстан Республикасының Шекара әскерлері: басқару органдарын, шекара құрамаларын (шекара отрядтарын), шекара компедатураларын, шекара заставааларын, жекелеген бақылау-өткізу пункттерін (бақылау-өткізу пункттерін), авиация, теңіз және арнаулы бөлімдерді, әскери-оқу орындарын, өзге де мекемелерді, ұйымдар мен кәсіпорындарды, сондай-ақ қамтамасыз ету бөлімдері мен бөлімшелерін қамтиды.

Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекара күзеті жөніндегі мемлекеттік комитеті мемлекеттік шекара күзеті саласындағы республиканың орталық атқарушы органы болып табылады

және Қазақстан Республикасының Шекара әскерлеріне басшылық етеді.

Қазақстан Республикасының Шекара әскерлеріне тікелей басшылық жасау Қазақстан Республикасының Шекара күзеті жөніндегі мемлекеттік комитетінің Төрағасына — Қазақстан Республикасы Шекара әскерлерінің Қолбасшысына жүктеледі.

Қазақстан Республикасының Шекара күзеті жөніндегі мемлекеттік комитетінің Төрағасын — Қазақстан Республикасы Шекара әскерлерінің Қолбасшысын Қазақстан Республикасы Премьер-министрінің ұсынуы бойынша Қазақстан Республикасының Президенті қызметке тағайындайды және қызметтен босатады.

Шекара әскерлерінің құрамалары, бөлімдері мен бөлімшелері жұмысының ұйымдастырылуы, олардың құрылымы мен штат саны осы Заңға сәйкес және Қазақстан Республикасы Шекара әскерлерін қаржыландыру шегінде Қазақстан Республикасының Шекара күзеті жөніндегі мемлекеттік комитетінің Төрағасы бекітетін жарғылармен, нұсқаулармен және ережелермен белгіленеді. Қазақстан Республикасы Шекара әскерлерінің жалпы санын Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілейді.

Қазақстан Республикасы Шекара әскерлерінің қызметінің қаржы және материалдық-техникалық жағынан қамтамасыз ету Қазақстан Республикасының Үкіметіне жүктеледі. Қазақстан Республикасының Шекара әскерлерін қаржыландыру республикалық бюджеттен жүзеге асырылады».

2. 7-баптың алтыншы абзацындағы «ок-дәрілерді» деген сөзден кейін «мүлікті» деген сөзбен толықтырылсын.

3. 8-бапта:

1) бірінші бөліктің жетінші абзацы «шақыру» деген сөзден кейін «және қажет болған жағдайларда әкелу» деген сөздермен толықтырылсын;

2) мынадай мазмұндағы сегізінші абзацпен толықтырылсын:
«қарсы күрес жүргізу Қазақстан Республикасы Шекара әскерлерінің құзыретіне жататын құқық бұзушылықтардың алдын алу-ды жүзеге асыру»;

3) сегізінші-жиырмамыншы абзацтар тиісінше тоғызыншы-жиырма бірінші абзацтар болып есептелсін.

4. 9-баптың бірінші бөлігіндегі «Шекара әскерлерінің киім үлгісін Қазақстан Республикасы Шекара әскерлері Қолбасшысының ұсынуы бойынша Қазақстан Республикасының Үкіметі бекітеді» деген сөйлем «Шекара әскерлері әскери қызметшілерінің әскери киім үлгісі мен айырым белгілерін Қазақстан Республикасының Президенті бекітеді, олармен жабдықтау нормаларын Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілейді» деген сөйлеммен ауыстырылсын.

III. «Жедел-іздестіру қызметі туралы» Қазақстан Республикасының 1994 жылғы 15 қыркүйектегі Заңына (Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесінің Жаршысы, 1994 ж., № 13—14, 199-құжат; 1995 ж., № 24, 167-құжат):

1. 6-баптың бірінші бөлігі мынадай мазмұндағы «з» тармақшасымен толықтырылсын:

· «з) Шекара әскерлерінің органдары».

2. 10-баптың 2-тармағының екінші абзацы «салық полициясы» деген сөзден кейін «Шекара әскерлері» деген сөздермен толықтырылсын.

3. 12-баптың 2-тармағында:

1) «в» тармақшасының бірінші абзацы «Қорғаныс министрлігі» деген сөздерден кейін «Шекара әскерлерінің жедел органдары» деген сөздермен толықтырылсын.

2) екінші абзац «салық полициясы» деген сөздерден кейін «Шекара әскерлері» деген сөздермен толықтырылсын.

4. 10, 12, 20, 21, 23-баптардағы «Министрлер Кабинеті» деген сөздер «Үкіметі» деген сөзбен ауыстырылсын.

Қазақстан Республикасының
Президенті
Н. НАЗАРБАЕВ

Алматы, 1996 жылғы 15 шілде
№ 31—1 ҚРЗ

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ

ЗАҢЫ

276 «Қазақ ССР-інде азаматтарды зейнетақымен қамсыздандыру туралы» Қазақ ССР Заңына өзгертулер мен толықтырулар енгізу туралы

1-бап. «Қазақ ССР-інде азаматтарды зейнетақымен қамсыздандыру туралы» 1991 жылғы 17 маусымдағы Қазақ ССР Заңына (Қазақ ССР Жоғарғы Кеңесінің Ведомостары, 1991 ж., № 25, 328-құжат; Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесінің Ведомостары, 1992 ж., № 6, 125-құжат; № 13—14, 323-құжат; № 16, 401-құжат; 1993 ж., № 8, 159-құжат; 1994 ж., № 9—10, 148-құжат) мынадай өзгертулер мен толықтырулар енгізілсін:

1. Заңның атауы мынадай редакцияда жазылсын:

«Қазақстан Республикасында азаматтарды зейнетақымен қамтамасыз ету туралы» Қазақстан Республикасының Заңы;

тiстi зейнетақының (асырауындағылар үшiн қосылатын үстемесiз) 60 процентi мөлшерiнде төленедi.

Мемлекеттiк қызметтегi еркектер, Қазақстан Республикасы Конституциясының 33-бабында оларға белгiленген мемлекеттiк қызметте болудың шектi жасына жеткен кезде, ол ұзарылмаған жағдайда және талап етiлетiн қызмет өткерген жылдары болмаған кезде, мемлекеттiк қызметтi тоқтатқан сәттен бастап, осы баптың бiрiншi бөлiгiнде көзделген шарттарға орай жасы бойынша зейнеткерлiкке құқығы бар».

8. 11-бапта:

бiрiншi бөлiкте:

«ССРО Үкiметi», «Қазақ ССР Министрлер Қабнетi» деген сөздер «Қазақстан Республикасының Үкiметi» деген сөздермен ауыстырылсын;

1-тармақ «Жер асты жұмыстарында» деген сөздерден кейiн «жұмыстарда» деген сөздермен толықтырылсын;

бесiншi және тоғызыншы абзацтар алынып тасталсын;

4-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«4) шалғайдағы мал шаруашылығында iстейтiн қызметкерлер: еркектер — 55 жасқа толғанда және жалпы еңбек стажы кемiнде 25 жыл болып, оның кемiнде 20 жылын аталған жұмыста iстегенде;

әйелдер — 50 жасқа толғанда және жалпы жұмыс стажы кемiнде 20 жыл болып, оның кемiнде 15 жылын аталған жұмыста iстегенде.

Шалғайдағы мал шаруашылығы қызметкерлерiнiң сапаттары мен учаскелерiнiң тiзбесi Қазақстан Республикасының Үкiметi айқындайтын тәртiппен белгiленедi;

екiншi және төртiншi бөлiктердегi «ССРО Зейнетақы қорының Қазақ республикалық бөлiмшесi» деген сөздер «Қазақстан Республикасының Зейнетақы қоры» деген сөздермен ауыстырылсын; үшiншi бөлiктегi «5, 7, 9» сандары «3, 5—9» деген сандармен ауыстырылсын».

мына мазмұндағы алтыншы бөлiкпен толықтырылсын:

«1996 жылғы 1 шiлдеден бастап 2001 жылғы 1 шiлдеге дейiн осы баптың 1—13-тармақтарында көрсетiлген адамдардың зейнеткерлiк жасы жыл сайын 6 айға өсiп отырады».

9. 12-бапта:

екiншi бөлiк алынып тасталсын;

үшiншi бөлiк екiншi бөлiк болып саналсын және ондағы «ССРО» деген сөз «Қазақстан Республикасы» деген сөздермен ауыстырылсын;

10. 14 және 15 баптар мынадай редакцияда жазылсын:

«14 - б а п. Балалы әйелдерді зейнетақымен қамтамасыз етудің ерекшеліктері

Бес және одан да көп бала туып, оларды сегіз жасқа дейін тәрбиелеген әйелдердің, оларды осы жасқа дейін тәрбиелеген бала жасынан мүгедектердің аналарының, сондай-ақ бала жасынан мүгедек аналардың 50 жасқа толғанда және жұмыс стажы балаларды күтуге кеткен уақытын қоса есептегенде кемінде 20 жыл болғанда жасына байланысты зейнеткерлік демалысқа шығуға құқығы бар.

Осы баптың шарттары бойынша жасына байланысты зейнетақы тағайындаған кезде ескерілетін балалардың қатарына егер жаңа отбасында олардың іс жүзіндегі тәрбиесі сегіз жасқа дейін жүзеге асырылған болса, қайтыс болған ананың асырап алынбаған балалары да жатқызылуы мүмкін.

Сегіз жасқа дейінгі асырап алынбаған балалардың іс жүзіндегі тәрбиесі сот тәртібімен айқындалады.

1996 жылғы 1 шілдеден бастап 2001 жылғы 1 шілдеге дейін осы бапта көрсетілген адамдардың зейнеткерлік жасы жыл сайын 6 айға өсіп отырады.

15 - б а п. Соғыс мүгедектеріне, мерзімді әскери қызметтің мүгедек әскери қызметшілеріне, соғысқа және басқа да әскери қимылдарға қатысып мүгедек болғандарға жасы бойынша тағайындалатын зейнетақылар

Бұрынғы КСРО-ны және Қазақстан Республикасын қорғау кезінде немесе әскери қызметтің өзге де міндеттерін (қызмет міндеттерін) орындау кезінде жарақаттануы, контузия алуы немесе мертігуі салдарынан, яки майданда болуы немесе ұрыс қимылдары жүргізілген басқа да мемлекеттердің аумағында әскери және қызмет борышын өтеуге байланысты немесе әскери қызметін атқару кезеңінде науқастануы салдарынан мүгедек болған әскери қызметшілер, сондай-ақ тұтқында болған кезінде жарақаттануы, контузияға ұшырауы, мертігуі немесе науқастануы салдарынан мүгедек болған әскери қызметшілер, еңбек сту кезінде мертігуіне, кәсіптік, жалпы ауруы және денсаулығының өзге де зақымдануы (өзінің құқыққа қарсы әрекеттерінің нәтижесінде мүгедек болған жағдайлардан басқа) салдарынан мүгедек деп танылған соғысқа, басқа да жауынгерлік іс-қимылдарға қатысқан адамдар:

еркектер — 55 жасқа толғанда және жұмыс стажы кемінде 25 жыл болғанда;

әйелдер — 50 жасқа толғанда және жұмыс стажы кемінде 20 жыл болғанда зейнетақы алуға хақылы.

1996 жылғы 1 шілдеден бастап 2001 жылғы 1 шілдеге дейін осы

бапта көрсетілген адамдардың зейнеткерлік жасы жыл сайын 6 айға өсіп отырады».

11. 20-баптың екінші бөлігіндегі «дәрігерлік-еңбек сараптау комиссиясы (ДЕСК)», «Қазақ ССР Министрлер Кабинеті», «Қазақ ССР» деген сөздер тиісінше «медициналық-әлеуметтік сараптау комиссиясы (МЭСК)», «Қазақстан Республикасының Үкіметі», «Қазақстан Республикасы» деген сөздермен ауыстырылсын.

12. 22-баптағы «советтік органдар және қоғамдық ұйымдар», «Қазақ ССР Министрлер Кабинеті», «Қазақ ССР» деген сөздер тиісінше «мемлекеттік органдар және қоғамдық бірлестіктер», «Қазақстан Республикасының Үкіметі», «Қазақстан Республикасы» деген сөздермен ауыстырылсын;

13. 23-баптың 1-тармағындағы «советтік» деген сөз «мемлекеттік» деген сөзбен ауыстырылсын;

14. 24-баптың атауындағы және мәтініндегі «совет азаматтарына», «ССРО» деген сөздер «Қазақстан Республикасының азаматтарына», «Қазақстан Республикасы» деген сөздермен ауыстырылсын;

15-бап. 26-баптың үшінші бөлігінің 2-тармағында:

«(ардақты аналар — жасына карамастан)» деген сөздер алынып тасталсын;

мынадай мазмұндағы екінші абзацпен толықтырылсын;

«1996 жылғы 1 шілдеден бастап 2001 жылғы 1 шілдеге дейін осы бапта көрсетілген адамдардың зейнеткерлік жасы жыл сайын 6 айға өсіп отырады».

16. 29-баптың төртінші бөлігіндегі «совет азаматтары», «ССРО» деген сөздер тиісінше «Қазақстан Республикасының азаматтары», «Қазақстан Республикасы» деген сөздермен ауыстырылсын;

17. 32-баптың үшінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын:

«Зейнетақыдан үлес бөлу асыраушысынан айырылуына байланысты берілетін зейнетақыға құқығы болған күннен бастап жүргізіледі, бірақ ол зейнетақыдан үлес бөлуге өтініш жасағаннан бұрынғы 12 айдан аспауға тиіс».

17—1. 34-бап мынадай мазмұндағы екінші бөлікпен толықтырылсын:

«Мемлекеттік қызметшілерді еңбек сіңірген жылдары үшін зейнетақымен қамтамасыз ету мемлекеттік қызмет туралы заңға сәйкес жүзеге асырылады».

18. 35-бапта:

1 және 3-тармақтардағы «ССРО» деген сөз «Қазақстан Республикасы» деген сөздермен ауыстырылсын;

4-тармақ алынып тасталсын;

мынадай мазмұндағы екінші бөлікпен толықтырылсын:

«1996 жылғы 1 шілдеден бастап 2001 жылғы 1 шілдеге дейін

осы баптың 2 және 3-тармақтарында көрсетілген адамдардың зейнеткерлік жасы жыл сайын 6 айға өсіп отырады.

19. 36-бапта:

1. 3 және 5-тармақтардағы «ССРО» деген сөз «Қазақстан Республикасы» деген сөздермен ауыстырылсын;

мына мазмұндағы екінші бөлікпен толықтырылсын:

«1996 жылғы 1 шілдеден бастап 2001 жылғы 1 шілдеге дейін осы баптың 1—5-тармақтарында көрсетілген адамдардың зейнеткерлік жасы жыл сайын 6 айға өсіп отырады».

20. 39-бапта:

бірінші бөліктегі «Қазақ ССР» деген сөздер «Қазақстан Республикасы» деген сөздермен ауыстырылсын;

«әйелдер — 55 жасқа толғанда» деген сөзден кейін мына мазмұндағы: «1996 жылғы 1 шілдеден бастап 2001 жылғы 1 шілдеге дейін осы бапта көрсетілген адамдардың зейнеткерлік жасы жыл сайын 6 айға өсіп отырады» деген сөйлеммен толықтырылсын.

екінші бөліктегі «Қазақ ССР Министрлер Кабинеті» деген сөздер «Қазақстан Республикасының Үкіметі» сөздерімен ауыстырылсын;

21. 40-бапта:

бірінші бөліктегі, үшінші бөліктің 2 және 3-тармақтарындағы «ССРО қоры» деген сөздер «Қазақстан Республикасының қоры» деген сөздермен ауыстырылсын;

үшінші бөліктің 3-тармағының екінші абзацындағы «ССРО», «ССРО, не», «немесе басқа да одақтас республикалардың» деген сөздер алынып тасталсын;

«Қазақ ССР» деген сөздер «Қазақстан Республикасы» деген сөздермен ауыстырылсын;

12-тармақтағы «аумағында» деген сөздің алдынан «бұрынғы» деген сөз қосылсын;

15-тармақтағы «советтік мекемелер» деген сөздер «бұрынғы кеңестік мекемелер, Қазақстан Республикасының мекемелері» деген сөздермен ауыстырылсын;

мына мазмұндағы 17-тармақпен толықтырылсын:

«17) Қазақстан Республикасының Зейнетақы қорына сақтық жарналар төлеу шартымен шет елде жұмыс істеу»;

төртінші бөліктегі «1991 жылғы 1 қаңтарға дейін стажға есептеледі, ал бұл датадан кейін — зейнеткер зейнетақы алмаған болса, есептеледі» деген сөздер «зейнеткер жұмыстан босағаннан соң, осы Заңның 68-бабында көзделген жағдайлардан басқа реттерде стажға есептеледі» деген сөздермен ауыстырылсын.

22. 41-бапта:

1 және 6-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

«1) жауынгерлік іс-қимылдар кезінде іс үстіндегі армияның құрамындағы, соның ішінде әскери борышын орындау кезіндегі

әскери қызмет, сондай-ақ жауынгерлік іс-қимылдар кезінде партизан отрядтары мен құрамаларында болу, сонымен қатар әскери қызмет кезінде алған жаракат салдарынан емдеу мекемелерінде емделген уақыт әскери қызметшілердің еңбек сіңірген жылдары үшін зейнетақы тағайындағандар кезде осы қызметтің мерзімдерін есептеу үшін белгіленген тәртіпте»;

«б) негізсіз қылмыстық жауапқа тартылған және қуғын-сүргінге ұшырап, сонымен ақталған азаматтардың қамауда болған, бас бостандығынан айыратын жерлерде, айдауда болған, бостандығы шектеліп мәжбүрлі жұмыс істеуге тартылған уақыты, арнайы жер аударылған және жүйке ауруларын емдеу мекемелерінде күшпен емделуге жіберілген уақыты — үш есе мөлшерде».

7-тармақ «жұмыс» деген сөзден кейін «және әскери қызмет» деген сөздермен толықтырылсын.

8-тармақтағы «Қазақ ССР Министрлер Кабинеті» деген сөздер «Қазақстан Республикасының Үкіметі» деген сөздермен ауыстырылсын;

23. 43-бапта:

екінші бөліктегі «Қазақ ССР» деген сөздер «Қазақстан Республикасы» деген сөздермен ауыстырылсын;

мынадай мазмұндағы үшінші бөлікпен толықтырылсын:

«Жеңілдікті шарттардағы зейнетақыны (11—13-баптар) және еңбек сіңірген жылдары үшін зейнетақыны (35—38-баптар) алу құқығын белгілеген кезде соған құқық беретін жеңілдікті және арнайы стаж күнтізбе бойынша есептеледі».

24. 45-баптағы «ССРО» деген сөз «Қазақстан Республикасы» деген сөздермен ауыстырылсын;

25. 46, 48 және 55-баптар мынадай редакцияда жазылсын:

«46 - б а п. **Жасына байланысты зейнетақы мөлшері**

Жасына байланысты зейнетақы табыстың 60 проценті мөлшерінде (58 және 67-баптар) тағайындалады. Еркектер үшін 25 жылдан, әйелдер үшін 20 жылдан артық жұмыс істеген әрбір толық жыл үшін, осы Заңның 11-бабының 1-тармағында және 12-бабында көзделген жұмыстарда істейтін қызметкерлерге (жер астында жұмыс істейтіндерден басқа) еркектер үшін 20 жылдан және әйелдер үшін 15 жылдан артық істеген әрбір толық жыл үшін зейнетақы еңбекақының 1 процентіне, жер асты қызметкерлеріне — 1,2 процентіне өсіріледі, бірақ есептік көрсеткіштен кем болмауға тиіс.

Осы Заңның 11-бабының 1-тармағында және 12-бабында көзделген жер асты жұмыстарында істейтін қызметкерлерге жеңілдікті зейнетақы алуға құқық беретін жұмыс істеген әрбір жылы үшін зейнетақы еңбекақының 1,2 процентіне өсіріледі, бірақ есептік көрсеткіштен кем болмауға тиіс. Заңның 11-бабының 1-тармағында және 12-бабында көзделген жұмыстарда істейтін басқа қызметкерлерге — еркектер 10 жылдан және әйелдер 7 жыл 6 айдан

астам уақыт жұмыс істеген жеңілдікті шартпен зейнетақы алуға құқық беретін жұмыс істеген әрбір жыл үшін зейнетақы жалақының 1 процентіне өсіріледі, бірақ есептік көрсеткіштен кем болмауға тиіс.

Осы баптың бірінші бөлігінде көзделген талап етілетін жалпы еңбек стажынан тыс жұмыс істеген әрбір толық жыл үшін және осы баптың екінші бөлігінде көзделген жұмыс үшін қосылатын жалпы сома есепке алынған еңбекақының 40 процентінен аспауға тиіс.

Осы Заңның 10-бабының төртінші бөлігінде, сондай-ақ 40-бабының үшінші бөлігінің 1—5-тармақтарында көзделгендей, еңбек қызметін одан әрі жалғастыруына байланысты жасына қарай зейнеткерлікке шығуды кейінге қалдырған әрбір толық жыл үшін, бірақ ол үш жылдан аспауға тиіс, зейнетақы мөлшері зейнетақының негізгі мөлшерінің 10 процентіне өсіріледі, бірақ ол жасына байланысты зейнетақының ең төменгі мөлшерінен кем болмауға тиіс. Бұл жағдайда зейнетақы осы бапта көзделген шектеуден тыс көбейтіледі.

Жасына байланысты зейнетақының ең төменгі мөлшері республикалық бюджетте жыл сайын белгіленетін әлеуметтік және өзге де төлемдерге арналған есептік көрсеткіштің 100 проценті мөлшерінде белгіленеді.

Еңбекақының 60 проценті мөлшерінде есептелген жасына байланысты зейнетақы оның ең төменгі мөлшеріне жетпеген жағдайда, осы бапта көзделген көбейту, жасына байланысты зейнетақының ең төменгі мөлшеріне қосылады.

Егер табысы туралы дерек мүлде жоқ болса, онда жұмыс стажы үшін зейнетақыны көбейту республикалық бюджетте жыл сайын белгіленетін әлеуметтік және өзге де төлемдерге арналған есептік көрсеткішке сүйеніп отырып жүргізіледі».

«48 - б а п. Мерзімді қызметтің әскери қызметшілеріне мүгедектігіне байланысты берілетін зейнетақылардың мөлшері

Мерзімді қызметтің әскери қызметшілеріне мүгедектігіне байланысты зейнетақылар мынадай мөлшерде тағайындалады:

1) Заңның 15-бабында көрсетілген соғыс мүгедектеріне, басқа мүгедектерге, I және II топтағыларға еңбекақының (акшалай үлес сомасының) 85 проценті, III-топтағыларға — 50 проценті мөлшерінде;

2) I және II топтағы басқа мүгедектерге еңбекақының (акшалай үлес сомасының) 75 проценті, III топтағыларға — 40 проценті мөлшерінде;

«55 - б а п. Батыр аналарға және «Алтын алқа» алқасымен наградталған көп балалы аналарға берілетін зейнетақының ең төменгі мөлшері

Батыр аналарға және «Алтын алқа» алқасымен наградталған көп балалы аналарға тағайындалатын зейнетақының, соның ішінде жұмыс стажы толық болмаған жағдайда жасына байланысты, мүгедектігі мен асыраушысынан айырылуына байланысты зейнетақылардың мөлшері жасына байланысты зейнетақының ең төменгі мөлшерінің 100 проценті мөлшерінде белгіленеді.

26. 56-баптың бірінші бөлігінде:

бірінші абзац мынадай редакцияда жазылсын:

«Жасына, мүгедектігіне, асыраушысынан айырылуына байланысты зейнетақыларға, соның ішінде ең төменгі мөлшердегі және стажы толық болмаған жағдайда есептелген зейнетақыларға, әлеуметтік зейнетақыларға мынадай үстемелер белгіленеді:»;

1-тармақтағы «(26 және 27-баптар)» деген сөздер «(26 және 27-баптардың 1—4 тармақтары)» деген сөздермен алмастырылсын;

2-тармақтағы «жалғыздікті зейнеткерлерге» деген сөздердің алдындағы «жасына байланысты» деген сөздер алынып тасталсын;

27. 57-баптың 1-тармағы мынадай редакцияда жазылсын:

«1) соғыс мүгедектеріне, әскери борышын орындау кезінде еңбек жарақаты, кәсіптік және жалпы ауруы салдарынан мүгедек деп табылған (заңға қарсы әрекеттері салдарынан болған мүгедектік жағдайынан басқа), соғысқа және басқа да жауынгерлік іс-қимылдарға қатысушыларға, әскери қызметін өткеру кезінде ауруы салдарынан мүгедек болған мерзімді қызметтегі әскери қызметшілердің мүгедектеріне берілетін жасына байланысты зейнетақылар, соның ішінде ең төменгі зейнетақылар — «Әскери қызметшілерді, ішкі істер органдарының басқарушы және қатардағы құрамының адамдарын және олардың отбасыларын зейнетақымен қамтамасыз ету туралы» Қазақстан Республикасының Заңы белгілеген соғыс мүгедектерінің тиісті санаттары үшін тағайындалатын зейнетақының ең төменгі мөлшеріне көбейтіледі».

28. 58-баптың екінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын:

«Мұнымен қатар зейнетақы есептеу үшін республикалық бюджетте жыл сайын белгіленетін әлеуметтік және өзге де төлемдерге арналған есептік көрсеткіштің он бес есе мөлшерінен аспайтын табыс сомасы алынады».

29. 60-бапта:

бірінші бөліктегі «Қазақ ССР Министрлер Кабинеті» деген сөздер «Қазақстан Республикасының Үкіметі» деген сөздермен ауыстырылсын;

төртінші бөліктегі «негізгі қызметі бойынша толық қызмет оқладың (ставка) алмаған болса және» деген сөздер алынып тасталсын;

30. 66-бапта:

атауы мен мәтініндегі «совет азаматтарына» деген сөздер тиісінше «Қазақстан Республикасының азаматтарына» деген сөздермен ауыстырылсын;

«ССРО», «Қазақ ССР-і» деген сөздер «Қазақстан Республикасы» деген сөздермен ауыстырылсын;

31. 67-баптың екінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын:

«Мұнымен қатар осы Заңның 58-бабында республикалық бюджетте жыл сайын белгіленетін әлеуметтік және өзге де төлемдерге арнап көзделген есептік көрсеткіштің он бес есе мөлшері, сондай-ақ сол ауданның өндірістік емес салаларының жұмысшылары мен қызметкерлері үшін белгіленген аудандық коэффициент қолданыла отырып есептеледі».

32. 71-бапта: «26 және 27 баптар», «Қазақ ССР» деген сөздер тиісінше «26-баптың 1—4 тармақтары және 27-бап», «Қазақстан Республикасы» деген сөздермен ауыстырылсын;

33. 72-бапта:

«ең төменгі жалақы» деген сөздер «республикалық бюджетте жыл сайын белгіленетін әлеуметтік және өзге де төлемдерге арналған есептік көрсеткіш» деген сөздермен ауыстырылсын;

екінші сөйлем алынып тасталсын.

34. 73-баптағы «Қазақ ССР Жоғарғы Кеңесі» деген сөздер «Қазақстан Республикасының заң актілері» деген сөздермен ауыстырылсын.

35. 74-бапта:

үшінші және бесінші бөліктердегі «кәсіпорындардың немесе ұйымдардың орналасқан жеріндегі әлеуметтік қамсыздандыру бөлімі» деген сөздер «кәсіпорындардың немесе ұйымдардың орналасқан жеріндегі яки халықты әлеуметтік қорғау органдары белгілейтін тәртіпке сәйкес өтініш жасаушының тұрғылықты жері бойынша халықты әлеуметтік қамсыздандыру бөлімі» деген сөздермен ауыстырылсын;

оныншы бөліктегі «ССРО Зейнетақы қорының Қазақ республикалық бөлімшесіне» деген сөздер «Қазақстан Республикасының Зейнетақы қорына» деген сөздермен ауыстырылсын;

36. 75-баптың бірінші және екінші бөліктері мынадай редакцияда жазылсын:

«Зейнетақыны тиісті әкімшілік-аумақтық бірлік шегінде әкімдер құратын зейнетақы тағайындау жөніндегі комиссиялар тағайындайды. Комиссияның құрамына басқа мүшелерімен қатар ау-

дандық (қалалық) халықты әлеуметтік қорғау бөлімінің меңгерушісі енеді.»;

үшінші бөлік екінші бөлік болып саналсын;

37. 77-баптағы «халық депутаттары аудандық (қалалық) Советіне» деген сөздер «тіісті әкімшілік-аумақтық бірліктің әкіміне» деген сөздермен ауыстырылсын;

38. 81-бап мынадай редакцияда жазылсын:

«81-бап. Зейнетақы төлеудің тәртібі

Зейнетақы мынадай тәртіппен төленеді:

1) жұмыс істемейтін зейнеткерлерге өткен ай үшін — іс жүзінде зейнеткердің тұратын жері бойынша қайда тіркелгеніне қарамастан зейнетақы төлейтін халықты әлеуметтік қорғау органы қызмет көрсететін әкімшілік-аумақтық бірлік шегінде.

Зейнетақыларды жеткізіп беру және жіберу Қазақстан Республикасы Зейнетақы қорының қаражаты есебінен жүзеге асырылады;

2) жұмыс істейтін зейнеткерлерге — егер алып жүрген жалақысы республикалық бюджетте жыл сайын белгіленетін әлеуметтік және өзге де төлемдерге арналған есептік көрсеткіштің он бес есе мөлшерінен асатын болса, зейнетақысының 50 проценті мөлшерінде (отбасының еңбекке жарамсыз мүшелеріне қосылатын үстемелерсіз), басқа зейнеткерлерге, сондай-ақ соғысқа қатысушыларға, мүгедектердің барлық санаттарына — әлеуметтік сақтық жарналары есебінен жұмыс орны бойынша алатын табысына (кірісіне) қарамастан толық мөлшерде (отбасының еңбекке жарамсыз мүшелеріне қосылатын үстемелерсіз) төленеді.

Өткен ай үшін зейнетақы айдың екінші жартысындағы жалақымен бір мезгілде төленеді.

Зейнеткер басқа мемлекеттен Қазақстан Республикасының аумағына көшіп келген кезде зейнетақы бұрынғы тұрған жері бойынша зейнетақы төлеу тоқтатылған күннен бастап төленеді, бірақ жаңадан көшіп келіп тіркелген жеріндегі халықты әлеуметтік қорғау бөліміне жазбаша өтініш берген күннен бұрынғы 6 айдап аспайтын уақытқа төленеді».

39. 91-баптың төртінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын: «зейнеткер қайтыс болған жағдайда оның отбасына оны жерлеу үшін екі айлық зейнетақысы мөлшерінде, бірақ есептік көрсеткіштің он есе мөлшерінен аспайтын мөлшерде, ал Ұлы Отан соғысының қатысушысы немесе мүгедегі қайтыс болған жағдайда республикалық бюджетте жыл сайын белгіленетін әлеуметтік және өзге де төлемдерге арналған есептік көрсеткіштің отыз бес есе мөлшерінен кем емес сомада жәрдем беріледі.»;

40. 92-бапта:

«ССРО» деген сөз тиісінше «Қазақстан Республикасында»,

«Қазақстан Республикасының» деген сөздермен ауыстырылсын; бірінші бөлігі «шетелге кетер алдындағы» деген сөздерден кейін «зейнетақы төлейтін халықты әлеуметтік қорғау органына шетелге кететіні туралы өтініш берген күнгі зейнетақы мөлшерінен» деген сөздермен толықтырылсын.

41. Заң мынадай мазмұндағы 98-баппен толықтырылсын:

«98 - б а п. Ерікті түрде қосымша зейнетақымен қамтамасыз ету

Азаматтардың ерікті түрде зейнетақымен қамтамасыз етілуге құқығы бар.

Ерікті түрде қосымша зейнетақымен қамтамасыз етуді жүзеге асыратын ұйым қызметінің тәртібі мен шарттары Қазақстан Республикасының заң актілерімен анықталады».

43, 6, 34, 76—78, 80, 82-баптардағы «әлеуметтік қамсыздандыру» деген сөздер «халықты әлеуметтік қорғау» деген сөздермен, 52-баптағы «(10-бап)» деген сөздер «(10-баптың бірінші бөлігі)» деген сөздермен, 10, 37, 38, 42, 44-баптардағы «Қазақ ССР Министрлер Кабинеті» деген сөздер «Қазақстан Республикасының Үкіметі» деген сөздермен, 25, 59, 78, 86-баптардағы «ДЕСК» деген сөздер «МӘСК» деген сөздермен, 44, 61, 65-баптардағы «ССРО» деген сөз, ал 93-баптағы «Қазақ ССР» деген сөздер «Қазақстан Республикасы» деген сөздермен ауыстырылсын.

38, 93-баптардағы «ССРО Үкіметі және»; «ССР Одағы және» деген сөздер алынып тасталсын.

2-бап. «Қазақстан Республикасында азаматтарды зейнетақымен қамтамасыз ету туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 13 және 37-баптарының күші 2001 жылғы 1 қаңтарға дейін тоқтатылсын.

3-бап. 1996—1998 жылдары зейнеткерлікке шығатын адамдарға зейнетақы есептеу үшін зейнетақы сұрап өтініш берер алдындағы соңғы 15 жыл ішіндегі қатарынан кез келген 12 айының орташа айлық табысы ескеріледі.

Заңның 68-бабының шарттарына орай зейнетақыларды қайта есептеу кезінде зейнетақының жаңа мөлшері 2 жылғы жұмысының ұсынылған неғұрлым жоғары табысының соңғы 12 айындағы табысымен айқындалады.

4-бап. Қазақстан Республикасының Үкіметі екі ай мерзімде «Қазақ ССР-інде азаматтарды зейнетақымен қамсыздандыру туралы» Қазақ ССР-інің Заңына өзгертулер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасының Заңын қолдану жөнінде

азаматтарға — құқық бұзушылық жасалған кезде Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген үштен беске дейінгі ең төменгі жалақы мөлшері сомасында, ал лауазымды адамдарға бестен онға дейінгі ең төменгі жалақы мөлшері сомасында айыппұл салынады.

Әкімшілік жаза қолданылғаннан кейін бір жыл ішінде нақ сондай әрекеттер қайталап жасалса, —

азаматтарға — Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген бестен онға дейінгі ең төменгі жалақы мөлшері сомасында, ал лауазымды адамдарға оннан жиырмаға дейінгі ең төменгі жалақы мөлшері сомасында айыппұл салынады;

2) 216-бап «170—1» деген цифрдан кейін «170—3, 170—4», деген цифрлармен толықтырылсын;

3) 248—1-баптың 1-тармағы «Қазақстан Республикасының Министрлер Кабинеті жанындағы Стандарттау және метрология жөніндегі бас басқарма мен оның аумақтық органдарының (193—1-бап)» деген сөздерден кейін мынадай мазмұндағы абзацпен толықтырылсын:

«Қазақстан Республикасының Авторлық және сабақтас құқықтар жөніндегі мемлекеттік агенттігінің (170—3, 170—4-баптар)».

2. 1959 жылғы 22 шілдедегі Қазақ КСР Заңымен бекітілген Қазақ КСР-інің Қылмыстық кодексі (Қазақ КСР Жоғарғы Кеңесі мен Үкіметінің Жаршысы, 1959 ж., № 22—23, 177-құжат; Қазақ КСР Жоғарғы Кеңесінің Жаршысы, 1987 ж., № 6, 66-құжат; № 11, 120-құжат; № 18, 228-құжат; № 29, 356-құжат; № 32, 421-құжат; № 35, 445-құжат; № 35, 446-құжат; № 41, 504-құжат; № 43, 521-құжат; № 45, 542-құжат; 1988 ж., № 15, 149-құжат; № 16, 159-құжат; № 22, 229-құжат; № 35, 324-құжат; 1989 ж., № 16, 127-құжат; № 28, 212-құжат; № 37, 297-құжат; № 45, 364-құжат; 1990 ж., № 12—13, 114-құжат; № 22, 272-құжат; № 44, 410-құжат; № 48, 445-құжат; № 49, 461-құжат; 1991 ж., № 25, 318-құжат; № 26, 348-құжат; № 28, 373-құжат; Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесінің Жаршысы, 1992 ж., № 13—14, 323-құжат; № 15, 386-құжат; 1993 ж., № 17, 402-құжат; № 17, 403-құжат; № 17, 405-құжат; № 20, 469-құжат; 1994 ж., № 15, 207-құжат; 1995 ж., № 1—2, 17-құжат; № 5, 41-құжат; № 5, 42-құжат; № 8, 55-құжат; № 9—10, 64-құжат; № 12, 83-құжат):

мынадай мазмұндағы 129—1-баппен толықтырылсын:

«129—1-бап. Пайда табу мақсатымен авторлық және сабақтас құқықтарды бұзу

Авторлық және сабақтас құқықтардың иелеріне ірі көлемде нұқсан келтіре отырып, пайда табу мақсатымен жасалып, автор-

лық құқық немесе сабақтас құқықтар объектілерін заңсыз көшір-мелеу, көбейту, тарату немесе өзге де заңсыз пайдалану арқылы авторлық және сабақтас құқықтарды бұзса,—

контрафактілік даналары, сондай-ақ оларды көшірмелеуге арналған материалдары мен жабдықтары тәркіленіп бір жылдан үш жылға дейінгі мерзімге бас бұстандығынан айыруға, немесе заңдарда белгіленген бес жүзден бір жарым мыңға дейінгі ең төменгі жалақы мөлшері сомасында айыппұл салуға жазаланады».

3. 1963 жылғы 28 желтоқсандағы Қазақ КСР Заңымен бекітілген Қазақ КСР-інің Азаматтық кодексіндегі (Қазақ КСР Жоғарғы Кеңесі мен Үкіметінің Жаршысы, 1964 ж., № 2; Қазақ КСР Жоғарғы Кеңесінің Жаршысы, 1989 ж., № 3, 17-күжат; 1990 ж., № 22, 274-күжат; № 50, 467-күжат; 1991 ж., № 28, 373-күжат; Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесінің Жаршысы, 1994 ж., № 23—24, 282-күжат):

V бөлімнен 478, 479, 481, 488, 490, 492, 494, 495, 500, 501, 503—508 баптар алынып тасталсын.

Кодекске былай деп жазылсын: «478-бап. Заңды тұлғалардың авторлық құқығы (алынып тасталды);

479-бап. Ұйымдардың мезгілді және басқа шығармаларға авторлық құқығы (алынып тасталды);

481-бап. Қызмет бабындағы тапсырманы орындау ретінде жасалған шығармаға авторлық құқық (алынып тасталды);

488-бап. Шығарманы автордың келісімінсіз және авторға ақы төлемей пайдалану (алынып тасталды);

490-бап. Шығарманы автордың келісімінсіз авторлық ақы төлей отырып пайдалану (алынып тасталды);

492-бап. Авторлық құқықтың күшінде болу мерзімі (алынып тасталды);

494-бап. Коллективтік шығармаға авторлық құқықтың күшінде болу мерзімі (алынып тасталды);

495-бап. Ұйымға тиесілі авторлық құқықтың күшінде болу мерзімі (алынып тасталды);

500-бап. Авторлық шарт және оның үлгілері (алынып тасталды);

501-бап. Шығарманы пайдалануға беру туралы авторлық шарттардың түрлері (алынып тасталды);

503-бап. Үлгі авторлық шарттар (алынып тасталды);

504-бап. Шығарманы тапсыру және мақұлдау (алынып тасталды);

505-бап. Шарт жасалған шығарманы үшінші жақтың пайдалануына шек қою (алынып тасталды);

506-бап. Ұйымның шығарманы пайдалану міндеті (алынып тасталды);

507-бап. Автордың шартты бұзғаны үшін жауаптылығы (алынып тасталды);

508-бап. Ұйымның шартты бұзғаны үшін жауаптылығы (алынып тасталды)».

Қазақстан Республикасының
Президенті

Н. НАЗАРБАЕВ

Алматы, 1996 жылғы 16 шілде

№ 33—1 ҚРЗ

ВЕДОМОСТИ

ПАРЛАМЕНТА

РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Издается с 20 ноября
1938 года

№ 14 (2231)
16 июля 1996 года

СОДЕРЖАНИЕ

ЗАКОНЫ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

- 273. О безопасности дорожного движения.
- 274. О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан.
- 275. О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан.
- 276. О внесении изменений и дополнений в Закон Казахской ССР «О пенсионном обеспечении граждан в Казахской ССР».
- 277. О внесении дополнений и изменений в некоторые законодательные акты Казахской ССР.

ЗАКОН
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

273 О безопасности дорожного движения

Настоящий Закон устанавливает основные принципы организации государственной системы управления, регулирует общественные отношения в сфере обеспечения безопасности дорожного движения.

Глава I

ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

Статья 1. Основные понятия, используемые в настоящем Законе

В настоящем Законе используются следующие понятия:

дорожное движение — совокупность общественных отношений, возникающих при перемещении людей и грузов по дорогам с использованием транспортных средств либо без них (пешеходы), а также в процессе регулирования условий этого перемещения;

безопасность дорожного движения — состояние дорожного движения, отражающее степень защищенности его участников и государства от дорожно-транспортных происшествий и их последствий;

дорожно-транспортное происшествие — событие, возникшее в процессе движения по дороге транспортного средства и с его участием, при котором погибли или ранены люди, повреждены транспортные средства, сооружения, грузы либо причинен иной материальный ущерб;

обеспечение безопасности дорожного движения — деятельность, направленная на предотвращение возникновения дорожно-транспортных происшествий, снижение тяжести их последствий;

участник дорожного движения — лицо, принимающее непосредственное участие в процессе движения в качестве водителя, пешехода, пассажира транспортного средства, погонщика животных;

дорога — обустроенная или приспособленная и используемая для движения транспортных средств полоса земли либо поверхность искусственного сооружения. Дорога включает в себя одну или несколько проезжих частей, а также трамвайные пути, тротуары, обочины и разделительные полосы при их наличии;

организация дорожного движения — комплекс организационно-технических мероприятий и распорядительных действий по управлению движением на дорогах;

транспортное средство — устройство, предназначенное для перевозки по дорогам людей, грузов или оборудования, установленного на нем.

Статья 2. Законодательство Республики Казахстан о безопасности дорожного движения

Законодательство Республики Казахстан о безопасности дорожного движения основывается на Конституции Республики Казахстан, состоит из настоящего Закона, иных нормативных правовых актов Республики Казахстан.

Статья 3. Основные принципы обеспечения безопасности дорожного движения

Основными принципами обеспечения безопасности дорожного движения являются:

— приоритет жизни и здоровья граждан, участвующих в дорожном движении, над экономическими результатами хозяйственной деятельности;

— приоритет ответственности государства за обеспечение безопасности дорожного движения над ответственностью граждан участвующих в дорожном движении;

— соблюдение интересов граждан и государства при обеспечении безопасности дорожного движения;

— системный подход к обеспечению безопасности дорожного движения;

— финансирование мероприятий по обеспечению безопасности дорожного движения.

Статья 4. Система обеспечения безопасности дорожного движения

Система обеспечения безопасности дорожного движения является средством реализации государственной политики и включает

в себя правовые нормы, регулирующие отношения в сфере обеспечения безопасности дорожного движения, совокупность центральных и местных исполнительных органов, юридических лиц, независимо от форм собственности, участников дорожного движения, средств и мер, обеспечивающих безопасность дорожного движения и ликвидацию последствий дорожно-транспортных происшествий.

Глава II

ГОСУДАРСТВЕННАЯ СИСТЕМА УПРАВЛЕНИЯ В СФЕРЕ ОБЕСПЕЧЕНИЯ БЕЗОПАСНОСТИ ДОРОЖНОГО ДВИЖЕНИЯ

Статья 5. Основные направления обеспечения безопасности дорожного движения

Безопасность дорожного движения обеспечивается путем:

— установления полномочий и ответственности Правительства, министерств, государственных комитетов, иных центральных и местных исполнительных органов в сфере обеспечения безопасности дорожного движения;

— координации деятельности министерств, государственных комитетов, иных центральных и местных исполнительных органов, юридических и физических лиц с целью предупреждения дорожно-транспортных происшествий и снижения тяжести их последствий;

— регулирования деятельности по обеспечению безопасности движения на автомобильном, городском наземном электрическом транспорте и в дорожном хозяйстве;

— разработки и утверждения в установленном порядке нормативных правовых актов по вопросам обеспечения безопасности дорожного движения;

— организации дорожного движения;

— программно-целевого планирования мероприятий по обеспечению безопасности дорожного движения;

— научного, материально-технического и финансового обеспечения мероприятий по безопасности дорожного движения;

— организации подготовки водителей транспортных средств и обучения граждан правилам и требованиям безопасности движения;

- проведения комплекса мероприятий по медицинскому обеспечению безопасности дорожного движения;
- осуществления обязательной сертификации продукции и услуг транспорта и дорожного хозяйства;
- лицензирования деятельности, связанной с обеспечением безопасности дорожного движения;
- проведения социально ориентированной политики в области страхования на транспорте;
- государственного надзора и контроля за выполнением законодательства, иных нормативных актов, правил и стандартов в сфере обеспечения безопасности дорожного движения.

Статья 6. Полномочия Правительства Республики Казахстан в сфере обеспечения безопасности дорожного движения

К ведению Правительства Республики Казахстан относятся:

- разработка и проведение на территории Республики Казахстан единой государственной политики в сфере обеспечения безопасности дорожного движения;
- разработка и утверждение нормативных правовых актов, обеспечивающих безопасность дорожного движения;
- разработка государственных программ в сфере обеспечения безопасности дорожного движения и их финансовое обеспечение;
- руководство деятельностью министерств, государственных комитетов, иных центральных и местных исполнительных органов по вопросам обеспечения безопасности дорожного движения, контроль выполнения ими Законов, актов Президента и Правительства Республики Казахстан;
- определение центрального исполнительного органа по безопасности дорожного движения и утверждение Положения о нем;
- разработка и обеспечение исполнения республиканского бюджета в части финансирования мероприятий по безопасности дорожного движения;
- определение системы и условий социальной защиты граждан, пострадавших в дорожно-транспортном происшествии, порядка возмещения вреда, причиненного их здоровью и имуществу, независимо от форм собственности, страхования, медицинского обслуживания и получения компенсаций;
- установление единой системы правил, стандартов и других нормативных актов;
- осуществление международного сотрудничества в сфере обеспечения безопасности дорожного движения.

Статья 7. Полномочия министерств, государственных комитетов, иных центральных исполнительных органов Республики Казахстан в сфере обеспечения безопасности дорожного движения

К ведению министерств, государственных комитетов, иных центральных исполнительных органов Республики Казахстан относятся:

— реализация государственной политики в сфере обеспечения безопасности дорожного движения;

— организация выполнения государственных программ в сфере обеспечения безопасности дорожного движения;

— определение порядка подготовки водителей транспортных средств;

— координация деятельности по медицинскому обеспечению безопасности дорожного движения;

— определение порядка проведения профилактических мероприятий и обучения населения правилам и требованиям безопасности дорожного движения;

— организация научных исследований и научно-технических разработок государственного значения, а также подготовка специалистов в сфере обеспечения безопасности дорожного движения;

— организация и осуществление государственного надзора и контроля за деятельностью в сфере дорожного движения и обеспечения его безопасности;

— организация и осуществление контроля за всеми видами работ при строительстве, реконструкции, ремонте и содержании дорог республиканского значения;

— проведение лицензирования и сертификации в сфере обеспечения безопасности дорожного движения;

— руководство деятельностью по организации дорожного движения на дорогах республиканского значения;

— участие в заключении международных договоров Республики Казахстан в сфере обеспечения безопасности дорожного движения.

Статья 8. Полномочия местных представительных и исполнительных органов в сфере обеспечения безопасности дорожного движения

1. К ведению местных представительных органов в сфере обеспечения безопасности дорожного движения относятся:

— утверждение планов, региональных программ обеспечения безопасности дорожного движения;

— рассмотрение отчетов руководителей местных исполнительных органов по вопросам обеспечения безопасности дорожного движения.

2. К сведению местных исполнительных органов в сфере обеспечения безопасности дорожного движения относятся:

— обеспечение безопасности дорожного движения на соответствующей территории;

— разработка и реализация региональных программ обеспечения безопасности дорожного движения, координация и контроль за их выполнением;

— финансовое обеспечение мероприятий по безопасности дорожного движения на соответствующей территории;

— организация и контроль за выполнением решений министерств, государственных комитетов, иных центральных исполнительных органов по вопросам обеспечения безопасности дорожного движения;

— организация и проведение комплекса мер по медицинскому обеспечению безопасности дорожного движения;

— организация и проведение профилактических мероприятий, направленных на предупреждение дорожно-транспортных происшествий, обучение граждан требованиями безопасности дорожного движения;

— организация и контроль за всеми видами работ при строительстве, реконструкции, ремонте, внедрении и содержании технических средств регулирования дорожного движения на автомобильных дорогах, дорожной сети городов, населенных пунктов, выполнении работ по их содержанию, охране и обустройству дорог объектами сервиса;

— обеспечение координации и контроля деятельности юридических лиц по обеспечению безопасности дорожного движения;

— организация научных исследований по обеспечению безопасности дорожного движения в интересах соответствующей территории;

— осуществление государственного надзора и контроля за соблюдением нормативных требований в сфере обеспечения безопасности дорожного движения.

Статья 9. Лицензирование деятельности, связанной с обеспечением безопасности дорожного движения

1. Деятельность юридических и физических лиц, связанная с обеспечением безопасности дорожного движения, подлежит обязательному лицензированию.

2. Виды деятельности и порядок лицензирования определяются непосредственно Законом Республики Казахстан либо в порядке, им установленном.

Статья 10. Государственная система учета показателей состояния безопасности дорожного движения

1. На территории Республики Казахстан осуществляется единая государственная система учета показателей аварийности, дорожно-транспортного травматизма, численности транспортных средств, водителей, правонарушений в сфере дорожного движения, транспортно-эксплуатационных показателей дорог, а также других показателей, отражающих состояние безопасности дорожного движения и деятельности по их обеспечению.

2. Порядок ведения государственной системы учета, использования учетных сведений и формирования отчетных данных в сфере обеспечения безопасности дорожного движения устанавливается Правительством Республики Казахстан.

3. Министерства, государственные комитеты, иные центральные и местные исполнительные органы вправе запрашивать в установленном порядке сведения, входящие в систему отчетности.

Статья 11. Программы обеспечения безопасности дорожного движения

1. В целях реализации государственной политики в сфере обеспечения безопасности дорожного движения разрабатываются государственная и региональные программы обеспечения безопасности дорожного движения, направленные на сокращение количества дорожно-транспортных происшествий, пострадавших в них граждан и снижение материального ущерба от этих происшествий.

2. Государственная и региональные программы обеспечения безопасности дорожного движения разрабатываются в соответствии с требованиями к таким программам, утверждаются в установленном порядке и финансируются за счет соответствующих бюджетов и иных источников.

ОРГАНИЗАЦИЯ ДОРОЖНОГО ДВИЖЕНИЯ И ОСНОВНЫЕ ТРЕБОВАНИЯ ПО ЕГО БЕЗОПАСНОСТИ

Статья 12. Порядок дорожного движения на территории Республики Казахстан

1. Порядок дорожного движения на территории Республики Казахстан, права и обязанности участников дорожного движения, назначение и действие технических и других средств регулирования дорожного движения определяются Правилами дорожного движения, Правилами пользования автомобильными дорогами, дорожными сооружениями и порядком их охраны на территории Республики Казахстан, утверждаемыми Правительством Республики Казахстан.

2. На территории Республики Казахстан установлено правостороннее движение транспортных средств.

Статья 13. Основные требования по обеспечению безопасности дорожного движения при осуществлении деятельности, связанной с эксплуатацией транспортных средств

1. Юридические лица, осуществляющие деятельность, связанную с эксплуатацией транспортных средств, обязаны:

— организовать работу водителей в соответствии с требованиями, обеспечивающими безопасность в процессе дорожного движения;

— соблюдать установленный режим труда и отдыха водителей;

— создавать условия для повышения квалификации водителей и других работников автомобильного и наземного городского электрического транспорта, обеспечивающих безопасность дорожного движения;

— анализировать и устранять причины дорожно-транспортных происшествий и нарушений Правил дорожного движения;

— обеспечивать контроль за техническим состоянием транспортных средств и их эксплуатацию в исправном состоянии;

— обеспечивать проведение предрейсовых и периодических медицинских осмотров водителей;

— организовывать мероприятия по совершенствованию водителями навыков оказания доврачебной помощи пострадавшим в дорожно-транспортных происшествиях.

2. Специализированные предприятия, осуществляющие перевозочную деятельность автомобильным и наземным городским электрическим транспортом, могут устанавливать специальные правила и предъявлять к водителям транспортных средств дополнительные требования для обеспечения безопасности дорожного движения с учетом рода грузов, особенностей их перевозок и в пределах действующего законодательства.

Статья 14. Права и обязанности участников дорожного движения

1. Права граждан на безопасные условия движения по дорогам гарантируются государством и обеспечиваются путем исполнения законодательства Республики Казахстан о безопасности дорожного движения, международных договоров, ратифицированных Республикой.

2. Реализация участниками дорожного движения своих прав не должна ограничивать или нарушать права других участников дорожного движения.

3. Участники дорожного движения имеют право на:

— свободное, беспрепятственное передвижение по дорогам в соответствии и на основании правил и процедур, установленных законодательством;

— получение разъяснения от должностных лиц и государственного органа, осуществляющего надзор за дорожным движением, о причинах запрещения или ограничения движения по дорогам;

— полную и достоверную информацию о безопасных условиях движения, качестве продукции и услуг, связанных с обеспечением безопасности дорожного движения, о правах, обязанностях и ответственности должностных лиц, деятельность которых связана с обеспечением безопасности дорожного движения;

— получение бесплатно гарантированного объема медицинской помощи, спасательных работ и другой необходимой помощи при дорожно-транспортном происшествии от организаций и должностных лиц, деятельность которых связана с обеспечением безопасности дорожного движения;

— возмещение ущерба в установленном законодательством порядке в случаях причинения им телесных повреждений, а также в случаях повреждения транспортного средства и (или) груза в результате дорожно-транспортного происшествия;

— обжалование в порядке, установленном законодательством Республики Казахстан, незаконных действий должностных лиц, осуществляющих полномочия в сфере обеспечения безопасности дорожного движения.

4. Участники дорожного движения обязаны выполнять требования настоящего Закона и иных нормативных правовых актов Республики Казахстан в части обеспечения безопасности дорожного движения.

Статья 15. Получение права на управление транспортными средствами

1. Право на управление транспортными средствами может быть предоставлено:

— лицам, достигшим шестнадцатилетнего возраста, — мотоциклами, мотороллерами и другими мототранспортными средствами (категория «А»);

— лицам, достигшим восемнадцатилетнего возраста, — автомобилями, разрешенная максимальная масса которых не превышает 3500 кг и число сидячих мест которых, помимо сиденья водителя, не превышает восьми (категория «В»), а также автомобилями, разрешенная максимальная масса которых превышает 3500 кг, за исключением относящихся к категории «Д» (категория «С»);

— лицам, достигшим двадцатилетнего возраста, — автомобилями, предназначенными для перевозки пассажиров и имеющими более восьми сидячих мест, помимо сиденья водителя (категория «Д»), троллейбусами и трамваями;

— лицам, имеющим право управлять транспортными средствами, относящимися к категориям «В», «С» или «Д», при наличии стажа управления соответствующей категорией транспортного средства не менее двенадцати месяцев — составами транспортных средств (категория «Е»).

2. Право на управление транспортными средствами подтверждается соответствующими удостоверениями. На территории Республики Казахстан действуют национальные и международные водительские удостоверения, соответствующие требованиям международных договоров Республики Казахстан.

3. Удостоверения на право управления транспортными средствами выдаются гражданам, постоянно или временно проживающим на территории Республики Казахстан, достигшим установленного настоящей статьей возраста, не имеющим медицинских противопоказаний, обладающим необходимыми знаниями и навыками в объеме типовых программ подготовки водителей транспортных средств соответствующей категории и сдавшим экзамены в установленном порядке.

4. Типовые программы подготовки водителей транспортных средств соответствующих категорий и порядок допуска к управлению ими утверждаются Правительством Республики Казахстан органами по согласованию с заинтересованными министерст-

вами, государственными комитетами, иными центральными исполнительными органами.

5. Допускается самостоятельная подготовка граждан для получения удостоверения на право управления транспортными средствами категорий «А» и «В» в объеме соответствующих программ.

6. Порядок допуска граждан к экзаменам на право управления транспортными средствами, их сдачи, выдачи удостоверений на право управления транспортными средствами и перечень медицинских противопоказаний, при которых гражданину запрещается управлять транспортными средствами, устанавливается уполномоченными Правительством Республики Казахстан органами.

Статья 16. Основания прекращения действия права на управление транспортными средствами

1. Основаниями прекращения действия права на управление транспортными средствами являются:

— истечение установленного срока действия водительского удостоверения;

— ухудшение здоровья водителя, препятствующее безопасному управлению транспортными средствами, подтвержденное медицинским заключением;

— лишение права на управление транспортными средствами.

2. Виды правонарушений, влекущих в качестве меры ответственности лишение права на управление транспортными средствами либо ограничение такого права, устанавливаются законодательством Республики Казахстан.

Статья 17. Медицинское обеспечение безопасности дорожного движения

1. Медицинское обеспечение безопасности дорожного движения включает:

— обязательное медицинское освидетельствование граждан, претендующих на получение удостоверения на право управления, и водителей транспортных средств;

— проведение предрейсовых и текущих медицинских осмотров водителей;

— оказание медицинской помощи пострадавшим в дорожно-транспортном происшествии;

— обучение участников дорожного движения, должностных лиц органов, обеспечивающих безопасность дорожного движения, а также граждан приемам оказания доврачебной помощи пострадавшим в дорожно-транспортных происшествиях.

2. Медицинская помощь пострадавшим в дорожно-транспортных происшествиях включает оказание:

— доврачебной помощи на месте дорожно-транспортного происшествия;

— медицинской помощи на месте дорожно-транспортного происшествия, в пути следования в медицинскую организацию и в медицинской организации.

3. Порядок проведения медицинского освидетельствования, осмотра и их периодичность устанавливаются уполномоченным Правительством Республики Казахстан органом.

Статья 18. Основные требования по обеспечению безопасности дорожного движения при изготовлении, реализации и эксплуатации транспортных средств

1. Конструкция изготовленных транспортных средств, в том числе конструкция их составных частей, предметов дополнительного оборудования, запасных частей и принадлежностей в части, относящейся к обеспечению безопасности дорожного движения, должна отвечать требованиям стандартов и других нормативных документов.

2. Транспортные средства, их составные части, предметы дополнительного оборудования, запасные части и принадлежности в части, относящейся к обеспечению безопасности дорожного движения, подлежат обязательной сертификации в соответствии с правилами и процедурами, утверждаемым уполномоченными Правительством Республики Казахстан органами.

3. Допуск транспортных средств к эксплуатации осуществляется уполномоченными Правительством Республики Казахстан органами путем регистрации и выдачи соответствующих документов. Регистрация транспортного средства без сертификата или другого документа, подтверждающего его соответствие установленным требованиям безопасности, запрещается.

4. После внесения изменения в конструкцию зарегистрированного транспортного средства, в том числе в конструкцию его составных частей, предметов дополнительного оборудования, запасных частей и принадлежностей, влияющих на обеспечение безопасности дорожного движения, необходимо проведение повторной сертификации.

5. Техническое состояние и оборудование транспортных средств, участвующих в дорожном движении, должны соответствовать Правилам дорожного движения, стандартам и другим нормативным правовым актам, относящимся к обеспечению безопасности дорожного движения.

Статья 19. Государственный технический осмотр транспортных средств

1. Находящиеся в эксплуатации на территории Республики Казахстан и зарегистрированные в установленном порядке транспортные средства и прицепы к ним подлежат обязательному государственному техническому осмотру в Государственной автомобильной инспекции Министерства внутренних дел Республики Казахстан.

2. Порядок и сроки проведения государственного технического осмотра устанавливаются уполномоченным Правительством Республики Казахстан органом.

Статья 20. Основные требования по обеспечению безопасности дорожного движения при техническом обслуживании и ремонте транспортных средств

1. Нормативы технического обслуживания и ремонта транспортных средств с учетом условий их эксплуатации устанавливаются заводами изготовителями транспортных средств.

2. Транспортные средства, прошедшие техническое обслуживание и ремонт, должны отвечать требованиям Правил дорожного движения, стандартов и других нормативных правовых актов, относящихся к обеспечению безопасности дорожного движения.

Статья 21. Основания и порядок запрещения эксплуатации транспортных средств

1. Запрещается эксплуатация транспортных средств в случаях:
— несоответствия конструкции транспортного средства правилам, нормативам и стандартам, действующим в Республике Казахстан;

— наличия технических неисправностей, создающих угрозу безопасности дорожного движения и окружающей среде;

— несоответствия номеров узлов и агрегатов, установленных на транспортном средстве, данным, внесенным в регистрационные документы на транспортное средство;

— отсутствия регистрационных документов и документа о прохождении государственного технического осмотра;

— отсутствия государственных регистрационных номерных знаков или их несоответствия требованиям стандартов и регистрационным документам;

— в других случаях, предусмотренных законодательством.

2. Запрещение эксплуатации транспортного средства осуществляется уполномоченными на то должностными лицами до устранения причин, послуживших основанием такого запрещения.

3. Порядок запрещения эксплуатации транспортных средств устанавливается законодательством Республики Казахстан.

Статья 22. Мероприятия по организации дорожного движения

1. Мероприятия по организации дорожного движения осуществляются в целях повышения его безопасности и пропускной способности дорог уполномоченными Правительством Республики Казахстан органами, юридическими и физическими лицами, в ведении которых находятся автомобильные дороги.

2. Разработка и проведение указанных мероприятий осуществляются в соответствии с нормативными правовыми актами на основе проектов, схем и иных документов, утверждаемых в порядке, установленном законодательством Республики Казахстан.

Статья 23. Основные требования по обеспечению безопасности дорожного движения в процессе его организации

1. Деятельность по организации дорожного движения должна осуществляться в соответствии с требованиями безопасности на основе комплексного использования технических средств и конструкций, применение которых регламентировано действующими в Республике Казахстан стандартами и предусмотрено проектами и схемами организации дорожного движения.

2. Изменение в организации движения транспортных средств и пешеходов в случаях возникновения реальной угрозы безопасности дорожного движения должно осуществляться только уполномоченными на то должностными лицами в установленном порядке.

Статья 24. Основные требования по обеспечению безопасности дорожного движения при проектировании, строительстве, реконструкции, ремонте, содержании и управлении дорогами

1. Проектирование, строительство, реконструкция, ремонт, содержание и управление дорогами на территории Республики Казахстан должны выполняться на основе и с соблюдением стандартов и иных нормативных правовых документов, относящихся к обеспечению безопасности дорожного движения.

При проектировании, строительстве и реконструкции дорог не допускается снижение капитальных затрат за счет инженерных ре-

шений, отрицательно влияющих на безопасность дорожного движения.

2. Нормативная, проектная и техническая документация на проектирование, строительство, ремонт, содержание и управление дорог в части обеспечения безопасности дорожного движения подлежит согласованию и утверждению в порядке, устанавливаемом Правительством Республики Казахстан.

3. Соответствие построенных, реконструированных и отремонтированных дорог требованиям норм, правил, стандартов и других нормативных документов, относящихся к обеспечению безопасности дорожного движения, удостоверяется актом приемки дорог. Акт приемки дорог выдается комиссией, назначаемой уполномоченным Правительством Республики Казахстан органом на основании результатов проведенных в установленном порядке контрольных осмотров, обследований и испытаний.

Ответственность за состояние дорог установленным требованиям в части обеспечения безопасности дорожного движения на этапе проектирования возлагается на исполнителя проекта, а на этапах реконструкции и строительства на исполнителя работ.

4. Обязанность по обеспечению соответствия состояния дорог в процессе эксплуатации установленным правилам, стандартам, техническим и другим нормативным документам возлагается на уполномоченные органы, юридические и физические лица, во владении (в ведении) которых находятся дороги.

Статья 25. Ограничение или прекращение движения на дорогах

1. Временное ограничение или запрещение движения транспортных средств по дорогам производится в случаях стихийных бедствий, неблагоприятных дорожно-климатических условий, проведения массовых мероприятий и в других случаях, угрожающих безопасности дорожного движения.

2. Основания и порядок прекращения или временного ограничения движения транспортных средств по дорогам устанавливаются Правительством Республики Казахстан.

Глава IV

ЗАКЛЮЧИТЕЛЬНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ

Статья 26. Государственный надзор и контроль за обеспечением безопасности дорожного движения

Государственный надзор и контроль за обеспечением безопасности дорожного движения осуществляют уполномоченные Правительством Республики Казахстан органы, положения о которых утверждаются Правительством Республики Казахстан.

Статья 27. Ответственность за нарушение законодательства в сфере обеспечения безопасности дорожного движения

Лица, виновные в нарушении законодательства в сфере обеспечения дорожного движения, несут ответственность в соответствии с законодательством Республики Казахстан.

Статья 28. Международные договоры

Если международным договором, ратифицированным Республикой Казахстан, установлены иные правила, чем те, которые установлены законодательством Республики Казахстан о безопасности дорожного движения, то применяются правила международного договора.

Президент
Республики Казахстан
Н. НАЗАРБАЕВ

Алматы, 15 июля 1996 года
№ 29—1 ЗРК

ЗАКОН

РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

274 О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан

В целях упрощения порядка регистрации юридических лиц внести изменения и дополнения в следующие законодательные акты Республики Казахстан:

1. В Закон Казахской ССР от 13 августа 1974 года «О государственном нотариате» (Ведомости Верховного Совета Казахской ССР, 1974 г., № 35; 1979 г., № 16):

1) в статье 60:

дополнить частью третьей следующего содержания:

«Государственные нотариусы свидетельствуют подлинность подписи переводчика на документе, переведенном с одного языка на другой.»;

часть третью считать частью четвертой;

2) часть вторую статьи 61 исключить.

2. В Кодексе Казахской ССР об административных правонарушениях, принятый Верховным Советом Казахской ССР 22 марта 1984 года (Ведомости Верховного Совета Казахской ССР, 1984 г., № 14, (приложение); № 41, ст. 534; 1985 г., № 19, ст. 190, 191; № 32, ст. 325; № 45, ст. 457; № 49, ст. 513; 1986 г., № 13, ст. 122; № 25, ст. 242; № 31, ст. 320; № 49, ст. 506; 1987 г., № 2, ст. 19; № 16, ст. 201; № 29, ст. 356; № 32, ст. 421; № 41, ст. 503; № 46, ст. 560; 1988 г., № 35, ст. 324; 1989 г., № 16, ст. 129; № 27, ст. 208; № 45, ст. 364; № 49, ст. 444; № 50—51, ст. 458; 1990 г., № 12—13, ст. 114; № 44, ст. 410; № 48, ст. 445; № 49, ст. 461; 1991 г., № 25, ст. 318; № 26, ст. 348; № 28, ст. 373; Ведомости Верховного Совета Республики Казахстан, 1992 г., № 4, ст. 96; № 4, ст. 98; № 4, ст. 100; № 13—14, ст. 323; № 15, ст. 380; № 16, ст. 400; 1993 г., № 3, ст. 42; № 4, ст. 70; № 8, ст. 159; № 8, ст. 161; № 9, ст. 220; № 9, ст. 222; № 20, ст. 468; № 20, ст. 469; 1994 г., № 4—5, ст. 60; № 8, ст. 134; № 15, ст. 207; № 21—22, ст. 272; 1995 г., № 1—2, ст. 17; № 5, ст. 41; № 8, ст. 55; № 9—10, ст. 64; № 15—16, ст. 105; № 17—18, ст. 110; Ведомости Парламента Республики Казахстан, 1996 г., № 1, ст. 177):

1) дополнить Кодексом статьей 160-3 следующего содержания:

«Статья 169-3. Осуществление деятельности без соответствующей перерегистрации юридического лица, филиала, представительства

Осуществление деятельности без перерегистрации юридического лица, филиала, представительства в случаях, предусмотренных действующим законодательством Республики Казахстан,—

влечет штраф на должностных лиц в сумме от двадцати до срока минимальных заработных плат.»;

2) часть первую статьи 237-7 после цифры «169-1» дополнить цифрой «169-3».

3. Абзац третий пункта 2 статьи 9 Закона Республики Казахстан от 4 июля 1992 года «О защите и поддержке частного предпринимательства» (Ведомости Верховного Совета Республики Ка-

захстан, 1992 г., № 16, ст. 424; 1995 г., № 20, ст. 120, 121) изложить в следующей редакции:

«Карточка подписывается гражданином, подлинность подписи которого при сдаче карточки лично подтверждается предъявленным документом, удостоверяющим личность, а в случае направления карточки почтой — удостоверяется нотариально.»

4. В Гражданский кодекс Республики Казахстан (общая часть), принятый Верховным Советом Республики Казахстан 27 декабря 1994 года (Ведомости Верховного Совета Республики Казахстан, 1994 г., № 23—24 (приложение); 1995 г., № 15—16, ст. 109; 1995 г., № 20, ст. 121; Ведомости Парламента Республики Казахстан, 1996 г., № 2, ст. 187):

1) в пункте 1 статьи 38:

в абзаце четвертом исключить слова; «обозначений организационно-правовых форм, принятых в других странах; терминов, не предусмотренных настоящим Кодексом.»;

абзац пятый исключить;

2) пункт 5 статьи 41 изложить в следующей редакции:

«5. В уставе юридического лица определяются: его наименование, местонахождение, порядок формирования и компетенция органов управления, условия реорганизации и прекращения его деятельности.»

Если юридическое лицо учреждается одним лицом, то в его уставе определяются также порядок образования имущества и распределения доходов.

В уставе могут содержаться и другие положения, не противоречащие законодательству.»;

3) пункт 4 статьи 42 дополнить абзацем вторым следующего содержания:

«Филиалы и представительства подлежат перерегистрации в случае изменения наименования.»;

пункт 6 статьи 42 изложить в следующей редакции:

«6. Юридическое лицо подлежит перерегистрации в случаях:

1) уменьшения размера уставного фонда;

2) изменения наименования;

3) изменения состава участников в хозяйственных товариществах, за исключением открытых акционерных обществ.»

Изменения, внесенные в учредительные документы по указанным основаниям без перерегистрации юридического лица, являются недействительными.

В случае внесения других изменений и дополнений в учредительные документы юридическое лицо извещает об этом регистрирующий орган в месячный срок.»;

4) пункт 4 статьи 43 изложить в редакции:

«4. Руководители структурных подразделений (филиалов и

представительств) общественных объединений избираются в порядке, предусмотренном уставом общественного объединения и положением о его филиале или представительстве.

Руководители структурных подразделений (филиалов и представительств) религиозных объединений избираются либо назначаются в порядке, предусмотренном уставом религиозного объединения и положением о его филиале или представительстве.

Руководители филиалов и представительств иных форм юридических лиц назначаются уполномоченным органом юридического лица и действуют на основании его доверенности.»;

5) абзац первый пункта 3 статьи 50 изложить в следующей редакции:

«Ликвидационная комиссия публикует информацию о ликвидации юридического лица, а также о порядке и сроке заявления претензий его кредиторами в официальных печатных изданиях центрального органа юстиции. Срок заявления претензий не может быть менее двух месяцев с момента публикации о ликвидации.»;

6) в пункте 1 статьи 59:

в абзаце первом слова «в том числе интеллектуальная собственность» заменить словами «включая права на результаты интеллектуальной собственности»;

дополнить абзацем третьим следующего содержания:

«При перерегистрации хозяйственного товарищества денежная оценка вклада его участника может подтверждаться бухгалтерскими документами товарищества либо аудиторским заключением.»;

7) пункт 1 статьи 62 после слов «другого вида» дополнить словами «либо в производственные кооперативы»;

8) абзац второй пункта 4 статьи 77 изложить в следующей редакции:

«Товарищество с ограниченной ответственностью вправе преобразоваться в акционерное общество или производственный кооператив.»;

9) пункт 2 статьи 83 изложить в следующей редакции:

«2. Акционерное общество вправе преобразоваться в товарищество с ограниченной ответственностью или производственный кооператив.».

5. В Закон Республики Казахстан от 27 декабря 1994 года «Об иностранных инвестициях» (Ведомости Верховного Совета Республики Казахстан, 1994 г., № 23—24, ст. 280; 1995 г., № 20, ст. 120):

1) в статье 15:

пункт 1 изложить в следующей редакции:

«1. Размер, порядок и сроки формирования уставного фонда предприятия с иностранным участием определяются в соответствии с законодательством Республики Казахстан.»;

в пункте 4 слова «Доля и оценка» заменить словом «Доли» и

слова «подлежит независимой аудиторской проверке» заменить словами «производится в порядке, установленном законодательными актами Республики Казахстан»;

пункт 6 исключить;

пункт 7 после слов «акций в» дополнить словом «закрытом»;

пункт 7 считать пунктом 6;

2) подпункты «а» и «б» пункта 2 статьи 16 изложить в следующей редакции:

а) для иностранного юридического лица выписку из торгового реестра или другой документ, удостоверяющий, что данный субъект является юридическим лицом по законодательству своей страны, с нотариально заверенным переводом на казахский или русский язык;

б) для иностранного физического лица ксерокопию паспорта или другого документа, удостоверяющего личность физического лица, с нотариально заверенным переводом на казахский или русский язык.»;

3) пункт 2 статьи 20 изложить в следующей редакции:

«2. Регистрация филиалов и представительств иностранных юридических лиц производится по общим правилам, установленным законодательством Республики Казахстан для регистрации филиалов и представительств юридических лиц Республики Казахстан. Документы для регистрации представляются с нотариально заверенным переводом на казахский или русский язык.».

6. В Указ Президента Республики Казахстан, имеющий силу Закона, от 17 апреля 1995 года № 2198 «О государственной регистрации юридических лиц» (Ведомости Верховного Совета Республики Казахстан, 1995 г., № 3—4, ст. 35; 1995 г., № 15—16, ст. 109, № 20, ст. 121; Ведомости Парламента Республики Казахстан, 1996 г., № 1, ст. 180):

1) часть вторую статьи 4 исключить;

2) в части первой статьи 6 после слова «казахском» слово «и» заменить словом «или»; слово «трех» заменить словом «двух»;

3) статью 13 дополнить частью второй следующего содержания:

«Включение данных учетной регистрации и других сведений о филиалах и представительствах юридических лиц в государственный регистр производится в том же порядке.»;

4) часть первую статьи 14 дополнить словами «в соответствии с действующим законодательством»;

часть вторую статьи 14 после слов «с внесенными изменениями» дополнить словами «либо выписка из решения полномочного органа о внесении в учредительные документы изменений и дополнений».

7. В Указ Президента Республики Казахстан, имеющий силу Закона, от 2 мая 1995 года № 2255 «О хозяйственных товариществ-

пах» (Ведомости Верховного Совета Республики Казахстан, 1995 г., № 7, ст. 49; № 15—16, ст. 109):

1) пункт 4 статьи 6:

после слов «состоят из денежных средств» исключить слова «в национальной валюте Республики Казахстан»;

дополнить абзацем вторым следующего содержания:

«При перерегистрации хозяйственного товарищества денежная оценка вклада его участника может подтверждаться бухгалтерскими документами товарищества либо аудиторским заключением.»;

2) пункт 3 статьи 9 после слов «другого вида» дополнить словами «либо в производственные кооперативы»;

3) пункт 4 статьи 52 изложить в следующей редакции:

«4. Товарищество с ограниченной ответственностью может быть преобразовано в акционерное общество или производственный кооператив.»;

4) пункт 6 статьи 58 изложить в следующей редакции:

«6. Об изменениях устава, вызванных выпуском дополнительных акций, общество обязано извещать органы юстиции. Дополнительный выпуск акций без извещения регистрирующего органа об изменениях устава запрещается.»;

5) пункт 1 статьи 75 изложить в следующей редакции:

«1. Акционерное общество вправе преобразоваться в товарищество с ограниченной ответственностью или производственный кооператив по решению общего собрания его акционеров.».

8. В Указ Президента Республики Казахстан, имеющий силу Закона, от 5 октября 1995 г. № 2486 «О производственном кооперативе» (Ведомости Верховного Совета Республики Казахстан, 1995 г., № 20, ст. 119):

в пункте 6 статьи 7:

в абзаце первом слова «права на результаты интеллектуальной деятельности» заменить словами «права на результаты интеллектуальной собственности»;

в абзаце втором после слов «состоят из денежных средств» исключить слова «в национальной валюте Республики Казахстан»;

дополнить абзацем третьим следующего содержания:

«При перерегистрации производственного кооператива денежная оценка имущественного вклада его члена может подтверждаться бухгалтерскими документами кооператива либо аудиторским заключением.».

9. В статье 13 Указа Президента Республики Казахстан, имеющего силу Закона, от 26 января 1996 года № 2823 «О специальных экономических зонах Республики Казахстан» (Ведомости Парламента Республики Казахстан, 1996 г., № 1, ст. 179) слова «производиться уполномоченным органом Министерства юстиции Респуб-

лики Казахстан непосредственно на территории специальной экономической зоны» заменить словами «осуществляется в порядке, установленном законодательными актами Республики Казахстан».

Президент
Республики Казахстан
Н. НАЗАРБАЕВ

Алматы, 15 июля 1996 года
№ 30—1 ЗРК

ЗАКОН РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

275 О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан

Внести изменения и дополнения в следующие законодательные акты Республики Казахстан:

1. В Закон Республики Казахстан от 13 января 1993 г. «О государственной границе Республики Казахстан» (Ведомости Верховного Совета Республики Казахстан, 1993 г., № 1, ст. 1):

1. Часть первую преамбулы изложить в редакции:

«В соответствии с Конституцией Республики Казахстан территория Республики Казахстан в существующих границах является целостной, неприкосновенной и неотчуждаемой».

2. Статью 1 изложить в следующей редакции:

«Статья 1. Государственная граница Республики Казахстан. Государственная граница Республики Казахстан есть линия и проходящая по ней вертикальная поверхность, определяющие пределы территории — суши, вод, недр и воздушного пространства Казахстана».

Государственная граница определяется международными договорами Республики Казахстан, ратифицированными Парламентом Республики Казахстан».

3. В статье 5:

1) часть третью изложить в следующей редакции:

«К территориальному морю Республики Казахстан относятся прибрежные морские воды, ширина которых определяется международными договорами Республики Казахстан, ратифицированными Парламентом Республики Казахстан»;

2) часть пятую изложить в следующей редакции:

«На Каспийском море — акватория, относящаяся к внутренним водам, определяется международными договорами Республики Казахстан, ратифицированными Парламентом Республики Казахстан»;

3) в части шестой слова «Верховным Советом» заменить словом «Парламентом».

4. В статьях 6, 9, 11, 13 и 17 слова «Кabinetом Министров» заменить словом «Правительством».

5. В статье 10:

1) В названии статьи слова «влет (вход)» заменить словами «посадка (заход)»;

2) часть третью после слова «таможенные» дополнить словом «экологические».

6. В части второй статьи 18 слова «поселка, сельсовета, аулсовета, района, города, района в городе, прилегающего» заменить словами «соответствующей административно-территориальной единицы, прилегающей».

7. В части третьей статьи 19 слова «народные депутаты», «народного депутата» заменить словами «депутаты Парламента и маслихатов», «депутата Парламента и маслихата».

8. Название главы VI изложить в следующей редакции:

«VI Компетенция Президента, государственных органов Республики Казахстан в области регулирования и охраны государственной границы Республики Казахстан».

9. Статью 23 изложить в следующей редакции:

«Статья 23. Компетенция Президента, государственных органов Республики Казахстан в области регулирования и охраны государственной границы Республики Казахстан

Президент Республики Казахстан

Президент Республики Казахстан обеспечивает согласованное функционирование всех ветвей государственной власти в области охраны государственной границы, ведет переговоры и подписывает международные договоры по государственной границе.

Парламент Республики Казахстан

Парламент Республики Казахстан принимает законы в области охраны государственной границы как составной части безопасности государства, ратифицирует и денонсирует международные договоры о территориальном разграничении Республики Казахстан с другими государствами, включая договоры о прохождении государственной границы Республики Казахстан, а также разграниче-

нии исключительной экономической зоны и континентального шельфа Республики Казахстан.

Правительство Республики Казахстан

Правительство Республики Казахстан:

разрабатывает и реализует меры по обеспечению охраны государственной границы Республики Казахстан;

осуществляет контроль за исполнением настоящего Закона министерствами, государственными комитетами и другими центральными и местными исполнительными органами.

Местные представительные и исполнительные органы

Местные представительные и исполнительные органы пограничных областей на своих территориях:

оказывают пограничным войскам содействие в обеспечении охраны и режима государственной границы;

предоставляют землю в безвозмездное пользование для нужд охраны государственной границы Республики Казахстан, осуществляют контроль за ее использованием и соблюдением на этой земле природоохранительного законодательства Республики Казахстан;

принимают меры по недопущению противоправных действий в отношении объектов пограничных войск и войск противовоздушной обороны, военнослужащих, рабочих и служащих, членов их семей и мест проживания;

создают условия и содействуют привлечению граждан на добровольных началах к охране государственной границы Республики Казахстан;

обеспечивают выполнение всеми юридическими и физическими лицами законодательства о государственной границе Республики Казахстан.

Акимы пограничных областей (районов) принимают участие в работе погранпредставительских аппаратов при решении вопросов хозяйственной, в том числе совместной с сопредельной стороной, деятельности на государственной границе».

10. В статье 24:

1) в названии статьи слова «органов государственного управления» заменить словами «государственных органов»;

2) статью дополнить частью первой следующего содержания:

«Государственный комитет Республики Казахстан по охране государственной границы»

В сфере охраны государственной границы Государственный комитет Республики Казахстан по охране государственной границы:

осуществляет государственную политику Республики Казахстан на государственной границе;

организует и контролирует выполнение пограничными войсками законодательства и международно-правовых актов в сфере охраны государственной границы, соглашений о статусе и условиях функционирования пограничных войск;

участвует в деятельности международных организаций по вопросам, касающимся охраны государственной границы, в осуществлении комплекса мер по ее международно-правовому оформлению, в международных переговорах по пограничным вопросам, осуществляет взаимодействие с пограничными органами зарубежных государств;

в интересах охраны государственной границы организует взаимодействие с Комитетом национальной безопасности, Министерством внутренних дел, Государственным следственным комитетом, Министерством обороны и Таможенным комитетом Республики Казахстан, а также соответствующими пограничными ведомствами государств-участников Содружества Независимых Государств;

осуществляет иные полномочия, определяемые законодательством»;

3) в части шестой слова «указами», «Кабинета Министров» заменить соответственно словами «актами», «Правительства», слово «постановлениями» исключить;

4) части первую—шестую считать соответственно частями второй—седьмой.

11. В статье 33:

1) в части первой слова «иных предметов» заменить словами «иного имущества»;

2) часть третью после слова «установленном» дополнить словом «законом», слова «вышестоящему должностному лицу, в органы власти и управления, прокуратуру или в суд» исключить.

11. В Закон Республики Казахстан от 13 января 1993 г. «О Пограничных войсках Республики Казахстан» (Ведомости Верховного Совета Республики Казахстан, 1993 г., № 1, ст. 3; 1995 г., № 8, ст. 56):

1. Статью 5 изложить в следующей редакции:

«Статья 5. Структура Пограничных войск Республики Казахстан»

Пограничные войска Республики Казахстан включают в себя: органы управления, пограничные соединения (пограничные отряды), пограничные комендатуры, пограничные заставы, отдельные контрольно-пропускные пункты (контрольно-пропускные пункты), авиационные, морские и специальные части, военно-учебные заведения, иные учреждения, организации и предприятия, а также части и подразделения обеспечения.

Государственный комитет Республики Казахстан по охране государственной границы является центральным исполнительным органом Республики в сфере охраны государственной границы и руководит Пограничными войсками Республики Казахстан.

Непосредственное руководство Пограничными войсками Республики Казахстан возлагается на Председателя Государственного комитета Республики Казахстан по охране государственной границы — Командующего Пограничными войсками Республики Казахстан.

Председатель Государственного комитета Республики Казахстан по охране государственной границы — Командующий Пограничными войсками Республики Казахстан назначается на должность и освобождается от должности Президентом Республики Казахстан по представлению Премьер-Министра Республики Казахстан.

Организация работы, структура и штатная численность соединений, частей и подразделений Пограничных войск определяются уставами, инструкциями и положениями, утверждаемыми Председателем Государственного комитета Республики Казахстан по охране государственной границы в соответствии с настоящим Законом и в пределах финансирования Пограничных войск Республики Казахстан. Общая численность Пограничных войск Республики Казахстан определяется Правительством Республики Казахстан.

Финансовое и материально-техническое обеспечение деятельности Пограничных войск Республики Казахстан возлагается на Правительство Республики Казахстан. Финансирование Пограничных войск Республики Казахстан осуществляется из республиканского бюджета».

2. Абзац шестой статьи 7 после слова «боеприпасов» дополнить словом «имущества».

3. В статье 8:

1) абзац седьмой части первой после слова «приглашать» дополнить словами «и в необходимых случаях доставлять»;

2) дополнить абзацем восьмым следующего содержания:

«осуществлять профилактику правонарушений, борьба с кото-

рыми входит в компетенцию Пограничных войск Республики Казахстан;

3) абзацы восьмой—двадцатый считать соответственно абзацами девятым—двадцать первым.

4. В части первой статьи 9 предложение «Форменная одежда военнослужащих Пограничных войск утверждается Правительством Республики Казахстан по представлению Командующего Пограничными войсками Республики Казахстан» заменить предложением «Военная форма одежды и знаки различия военнослужащих Пограничных войск утверждаются Президентом Республики Казахстан, нормы снабжения ими определяются Правительством Республики Казахстан».

III. В Закон Республики Казахстан от 15 сентября 1994 г. «Об оперативно-розыскной деятельности» (Ведомости Верховного Совета Республики Казахстан, 1994 г., № 13—14, ст. 199; 1995 г., № 24, ст. 167):

1. Часть первую статьи 6 дополнить подпунктом «з» следующего содержания:

«з) органы Пограничных войск».

2. Абзац второй пункта 2 статьи 10 после слов «налоговой полиции» дополнить словами «Пограничные войска».

3. В пункте 2 статьи 12:

1) абзац первый подпункта «в» после слов «Министерства обороны» дополнить словами «оперативными органами Пограничных войск»;

2) абзац второй после слов «налоговой полиции» дополнить словами «Пограничных войск».

4. В статьях 10, 12, 20, 21, 23 слова «Кабинетом Министров» заменить словом «Правительством».

Президент
Республики Казахстан
Н. НАЗАРБАЕВ

Алматы, 15 июля 1996 года
№ 31—1 ЗРК

ЗАКОН

РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

276 О внесении изменений и дополнений в Закон Казахской ССР «О пенсионном обеспечении граждан в Казахской ССР»

Статья 1. Внести в Закон Казахской ССР от 17 июня 1991 г. «О пенсионном обеспечении граждан в Казахской ССР» (Ведомости Верховного Совета Казахской ССР, 1991 г., № 25, ст. 328; Ведомости Верховного Совета Республики Казахстан, 1992 г., № 6, ст. 125; № 13—14, ст. 323; № 16, ст. 401; 1993 г., № 8, ст. 159; 1994 г., № 9—10, ст. 148) следующие изменения и дополнения:

1. Название Закона изложить в следующей редакции:
«Закон Республики Казахстан «О пенсионном обеспечении граждан в Республике Казахстан».

2. Преамбулу исключить.

3. В статье 1:
в названии и в части первой слова «Казахской ССР» заменить соответственно словами «Республике Казахстан», «Республики Казахстан»;

часть вторую и третью исключить.

4. В статье 2:
в части первой:
слова «Законом СССР «О пенсионном обеспечении военнослужащих» заменить словами «Законом Республики Казахстан «О пенсионном обеспечении военнослужащих, лиц начальствующего и рядового состава органов внутренних дел и их семей»;

слово «минимальных» исключить;

в части второй исключить слова «Законом СССР «О пенсионном обеспечении граждан в СССР» и».

5. Статью 3 изложить в следующей редакции:

Статья 3. Действие настоящего Закона

Настоящий Закон действует на территории Республики Казахстан. Для лиц, не получающих пенсии, а также пенсионеров, переехавших в Республику Казахстан после введения Закона в действие, назначение и перерасчет трудовых пенсий на условиях настоящего Закона производятся при наличии не менее половины требуемого стажа работы (общего, льготного или специального) в Республике Казахстан.

В тех случаях, когда соглашениями (договорами) о социальном обеспечении с другими государствами предусмотрены иные правила, чем те, которые содержатся в настоящем Законе, соот-

ответственно применяются правила, установленные этими соглашениями (договорами)».

6. Статьи 8 и 9 изложить в следующей редакции:

«Статья 8. Средства на выплату пенсий

Выплата пенсий по настоящему Закону осуществляется из средств Пенсионного фонда Республики Казахстан.

Средства Пенсионного фонда Республики Казахстан не входят в состав государственного бюджета Республики Казахстан и формируются за счет средств, отчисляемых юридическими лицами, расположенными на территории Республики Казахстан, независимо от форм собственности, по утверждаемым тарифам на цели социального страхования, страховых взносов лиц, занимающихся индивидуальной трудовой деятельностью, установленных страховых взносов граждан, добровольных пожертвований граждан и организаций, других отчислений.

Пенсионный фонд Республики Казахстан входит в систему социальной защиты населения Республики Казахстан. Правительство Республики Казахстан определяет структуру, подведомственность и полномочия органов управления Пенсионного фонда и утверждает Положение о нем.

Средства Пенсионного фонда хранятся на специальном счете в государственных банках Республики Казахстан. За хранение и использование свободных остатков средств банки выплачивают Пенсионному фонду проценты, определяемые на договорных условиях.

Статья 9. Вопросы, относящиеся к ведению Правительства Республики Казахстан

К ведению Правительства Республики Казахстан, помимо предусмотренных в настоящем Законе, относятся также вопросы, связанные с порядком назначения, перерасчета и выплаты пенсий, определением особенностей исчисления стажа работы отдельных категорий граждан, проведением индексаций и доплат к пенсиям, с соблюдением гарантий, установленных настоящим Законом».

7. Статью 10 дополнить частями четвертой, пятой, шестой и седьмой следующего содержания:

«Право на пенсию по возрасту при стаже работы, определенное частью первой настоящей статьи, имеют:

с 1 июля 1996 года мужчины — по достижении 60 лет 6 месяцев, женщины — 55 лет 6 месяцев;

с 1 июля 1997 года мужчины — по достижении 61 года, женщины — 56 лет;

с 1 июля 1998 года мужчины — по достижении 61 года 6 месяцев, женщины — 56 лет 6 месяцев;

с 1 июля 1999 года мужчины — по достижении 62 лет, женщины — 57 лет;

с 1 июля 2000 года мужчины — по достижении 62 лет 6 месяцев, женщины — 57 лет 6 месяцев;

с 1 июля 2001 года и в последующие годы мужчины — по достижении 63 лет, женщины — 58 лет.

Начиная с 1 июля 1996 года до 1 июля 2001 года лицам, указанным в части второй настоящей статьи, имеющим право досрочного выхода на пенсию по возрасту, пенсионный возраст каждый год увеличивается на 6 месяцев.

В случае прекращения работы пенсия по возрасту может быть назначена при наличии условий, предусмотренных частью первой настоящей статьи. При этом пенсия выплачивается в размере 60 процентов полагающейся полной пенсии (без учета надбавок на иждивенцев) до достижения возраста, определенного частью четвертой настоящей статьи.

Мужчины, находящиеся на государственной службе, при достижении ими установленного статьей 33 Конституции Республики Казахстан предельного возраста нахождения на государственной службе, в случае, ее непродления и при отсутствии требуемой выслуги лет, имеют право на пенсию по возрасту при наличии условий, предусмотренных частью первой настоящей статьи, с момента прекращения государственной службы».

8. В статье 11:

в части первой:

слова «Правительством СССР», «Кабинетом Министров Казахской ССР» заменить словами «Правительством Республики Казахстан»;

пункт 1 после слов «на подземных работах» дополнить словами «на работах»;

абзацы пятый и девятый исключить;

пункт 4 изложить в следующей редакции:

«4) работники, занятые в отгонном животноводстве:

мужчины — по достижении 55 лет и при общем стаже работы не менее 25 лет, из них не менее 20 лет на указанной работе;

женщины — по достижении 50 лет и при общем стаже работы не менее 20 лет, из них не менее 15 лет на указанной работе.

Перечень категорий работников и участков отгонного животноводства устанавливается в порядке, определяемом Правительством Республики Казахстан»;

в частях второй и четвертой слова «Казахское республиканское отделение Пенсионного фонда СССР» заменить словами «Пенсионный фонд Республики Казахстан»;

в части третьей цифры «5, 7, 9» заменить цифрами «3, 5—9»; дополнить частью шестой следующего содержания:

«Начиная с 1 июля 1996 года до 1 июля 2001 года лицам, указанным в пунктах 1—13 настоящей статьи, пенсионный возраст каждый год увеличивается на 6 месяцев».

9. В статье 12:

часть вторую исключить;

часть третью считать частью второй и в ней слово «СССР» заменить словами «Республики Казахстан».

10. Статьи 14 и 15 изложить в следующей редакции:

Статья 14. Особенности пенсионного обеспечения женщин, имеющих детей

Женщины, родившие пять или более детей и воспитавшие их до восьмилетнего возраста, матери инвалидов с детства, воспитавшие их до этого возраста, а также матери, являющиеся инвалидами с детства, имеют право на пенсию по возрасту по достижении 50 лет и при стаже работы не менее 20 лет с зачетом в стаж времени ухода за детьми.

К числу детей, учитываемых при назначении пенсии по возрасту на условиях настоящей статьи, могут быть отнесены и неусыновленные дети умершей матери, если в новой семье их фактическое воспитание осуществлялось до восьмилетнего возраста.

Фактическое воспитание неусыновленных детей до восьмилетнего возраста определяется в судебном порядке.

Начиная с 1 июля 1996 года до 1 июля 2001 года лицам, указанным в настоящей статье, пенсионный возраст каждый год увеличивается на 6 месяцев.

Статья 15. Пенсии по возрасту инвалидам войны, другим инвалидам из числа военнослужащих срочной службы, участникам войны и других боевых действий имеющим инвалидность

Военнослужащие, ставшие инвалидами вследствие ранения, контузии или увечья, полученных при защите бывшего СССР и Республики Казахстан или при исполнении иных обязанностей военной службы (служебных обязанностей), либо вследствие заболевания, связанного с пребыванием на фронте или выполнением воинского и служебного долга на территории других государств, где велись боевые действия, или полученного в период прохождения военной службы, а также военнослужащие, ставшие инвалидами вследствие ранения, контузии, увечья или заболевания, имевших место во время пребывания их в плену, участники войны, дру-

гих боевых действий, признанные инвалидами вследствие трудового увечья, профессионального, общего заболевания и иного повреждения здоровья (за исключением случаев инвалидности, наступившей вследствие собственных противоправных действий), имеют право на пенсию:

мужчины — по достижении 55 лет и при стаже работы не менее 25 лет;

женщины — по достижении 50 лет и при стаже работы не менее 20 лет.

Начиная с 1 июля 1996 года до 1 июля 2001 года лицам, указанным в настоящей статье, пенсионный возраст каждый год увеличивается на 6 месяцев».

11. В части второй статьи 20 слова «врачебно-трудовыми экспертными комиссиями (ВТЭК)», «Кабинетом Министров Казахской ССР», «Казахской ССР» соответственно заменить словами «медико-социальными экспертными комиссиями (МСЭК)», «Правительством Республики Казахстан», «Республики Казахстан».

12. В статье 22 слова «советских органов и общественных организаций», «Кабинетом Министров Казахской ССР», «Казахской ССР» соответственно заменить словами «государственных органов и общественных объединений», «Правительством Республики Казахстан», «Республики Казахстан».

13. В пункте 1 статьи 23 слово «советских» заменить словом «государственных»;

14. В названии и тексте статьи 24 слова «советским гражданам», «СССР» соответственно заменить словами «гражданам Республики Казахстан», «Республике Казахстан».

15. В пункте 2 части третьей статьи 26:

исключить слова «(матери-героини — независимо от возраста)»;

дополнить абзацем вторым следующего содержания:

«Начиная с 1 июля 1996 года до 1 июля 2001 года лицам, указанным в настоящем пункте, пенсионный возраст каждый год увеличивается на 6 месяцев»;

16. В части четвертой статьи 29 слова «советских граждан», «СССР» соответственно заменить словами «граждан Республики Казахстан», «Республике Казахстан».

17. Часть третью статьи 32 изложить в следующей редакции:

«Выделение доли пенсии производится со дня возникновения права на пенсию по случаю потери кормильца, но не более чем за 12 месяцев перед обращением за выделением доли пенсии».

17-1. Статью 34 дополнить частью второй следующего содержания:

Работникам, занятым на подземных работах, предусмотренных пунктом 1 статьи 11 и статьей 12 настоящего Закона, за каждый год такой работы, дающей право на пенсию на льготных условиях, пенсия увеличивается на 1,2 процента заработка, но не ниже чем от расчетного показателя. Другим работникам, занятым на работах, предусмотренных пунктом 1 статьи 11 и статьей 12 Закона, за каждый год такой работы, дающей право на пенсию на льготных условиях, сверх 10 лет у мужчин и 7 лет 6 месяцев у женщин пенсия увеличивается на 1 процент заработка, но не ниже чем от расчетного показателя.

Общая сумма повышения за каждый полный год работы сверх требуемого общего стажа работы, предусмотренного частью первой, и работы, предусмотренной частью второй настоящей статьи, не может превышать 40 процентов учетного заработка.

За каждый полный календарный год отсрочки выхода на пенсию по возрасту в связи с продолжением трудовой деятельности, предусмотренной частью четвертой статьи 10, а также пунктами 1-5 части третьей статьи 40 настоящего Закона, но не более трех лет, размер пенсии увеличивается на 10 процентов основного размера пенсии, но не ниже чем от минимального размера пенсии по возрасту. В этом случае увеличение пенсии производится сверх ограничения, предусмотренного настоящей статьей.

Минимальный размер пенсии по возрасту устанавливается в размере 100 процентов расчетного показателя для социальных и иных выплат, ежегодно устанавливаемого в республиканском бюджете.

В тех случаях, когда пенсия по возрасту, исчисленная в размере 60 процентов заработка, не достигает минимального размера пенсии, то увеличение, предусмотренное настоящей статьей, производится к минимальному размеру пенсии по возрасту.

Если сведения о зарплате полностью отсутствуют, увеличение пенсии за стаж работы производится, исходя из расчетного показателя для социальных и иных выплат, ежегодно устанавливаемого в республиканском бюджете.

Статья 48. Размеры пенсий по инвалидности военнослужащим срочной службы

Пенсии по инвалидности военнослужащим срочной службы назначаются в следующих размерах:

1) инвалидам войны, другим инвалидам, указанным в статье 15 Закона, I и II групп — 85 процентов, III группы — 50 процентов заработка (суммы денежного довольствия);

2) другим инвалидам I и II групп — 75 процентов, III группы — 40 процентов заработка (суммы денежного довольствия).

Статья 55. Минимальные размеры пенсий матерям-героиням и многодетным матерям, награжденным подвеской «Алтын алка»

Матерям-героиням и многодетным матерям, награжденным подвеской «Алтын алка», размеры пенсий, в том числе и при неполном стаже работы по возрасту, инвалидности и по случаю потери кормильца, устанавливаются в размере 100 процентов минимальной пенсии по возрасту.»;

26. В части первой статьи 56:

абзац первый изложить в следующей редакции:

«К пенсиям по возрасту, инвалидности, по случаю потери кормильца, в том числе исчисленным в минимальных размерах и при неполном стаже, к социальным пенсиям устанавливаются следующие надбавки:»;

в пункте 1 слова «(статья 26 и 27)» заменить словами «(пункты 1—4 статьи 26 и статья 27)»;

в пункте 2 исключить слова «по возрасту» после слов «одному пенсионерам».

27. Пункт 1 статьи 57 изложить в следующей редакции:

«1) пенсии по возрасту, в том числе и минимальные, инвалидам войны, участникам войны и других боевых действий при исполнении воинского долга, признанным инвалидами вследствие трудового увечья, профессионального и общего заболеваний (за исключением случаев инвалидности, наступившей вследствие противоправных действий), инвалидам из числа военнослужащих срочной службы вследствие заболевания, полученного в период прохождения военной службы,— на минимальные размеры пенсий для соответствующих категорий инвалидов войны, установленных Законом Республики Казахстан «О пенсионном обеспечении военнослужащих, лиц начальствующего и рядового состава органов внутренних дел и их семей:».

28. Часть вторую статьи 58 изложить в следующей редакции:

«При этом для расчета пенсий принимается заработок в сумме не свыше пятнадцатикратного размера расчетного показателя для социальных и иных выплат, ежегодно устанавливаемого в республиканском бюджете.».

29. В статье 60:

в части первой слова «Кабинетом Министров Казахской ССР» заменить словами «Правительством Республики Казахстан»;

в части четвертой исключить слова «по основной должности не получал полного должностного оклада (ставки) и».

30. В статье 66:

в названии и тексте слова «советским гражданам» заменить словами «гражданам Республики Казахстан»;

слова «СССР», «Казахской ССР» заменить словами «Республике Казахстан».

31. Часть вторую статьи 67 изложить в следующей редакции:

«При этом пятнадцатикратный расчетный показатель для социальных и иных выплат, ежегодно устанавливаемый в республиканском бюджете, предусмотренный статьей 58 настоящего Закона, исчисляется также с применением районного коэффициента, установленного в данном районе для рабочих и служащих непродовственных отраслей.»

32. В статье 71 слова «статьях 26 и 27», «Казахской ССР» соответственно заменить словами «пунктах 1—4 статьи 26 и статье 27», «Республики Казахстан».

33. В статье 72:

слова «минимальной заработной платы» заменить словами «расчетного показателя для социальных и иных выплат, ежегодно устанавливаемого в республиканском бюджете»;

исключить второе предложение.

34. В статье 73 слова «Верховным Советом Казахской ССР» заменить словами «законодательными актами Республики Казахстан».

35. В статье 74:

в частях третьей и пятой слова «отдел социального обеспечения по месту нахождения предприятия или организации» заменить словами «отдел социальной защиты населения по месту нахождения предприятия или организации либо по месту жительства заявителя согласно порядку, определяемому органами социальной защиты населения»;

в части десятой слова «Казахскому республиканскому отделению Пенсионного фонда СССР» заменить словами «Пенсионному фонду Республики Казахстан».

36. Части первую и вторую статьи 75 изложить в следующей редакции:

«Пенсии назначаются комиссиями по назначению пенсии, образуемыми акимами соответствующих административно-территориальных единиц. Наряду с другими членами в состав комиссии включается заведующий районным (городским) отделом социальной защиты населения.»;

часть третью считать частью второй.

37. В статье 77 слова «в районный (городской) Совет народных депутатов» заменить словами «акиму соответствующей административно-территориальной единицы».

38. Статью 81 изложить в следующей редакции:

«Статья 81. Порядок выплаты пенсий

Пенсии выплачиваются в следующем порядке:

1) неработающим пенсионерам за текущий месяц — органами социальной защиты населения по месту фактического жительства пенсионера, независимо от прописки, в пределах административно-территориальной единицы, обслуживаемой органом социальной защиты населения, выплачивающим пенсию.

Доставка и пересылка пенсий осуществляется за счет средств Пенсионного фонда Республики Казахстан;

2) работающим пенсионерам — в размере 50 процентов пенсии (без надбавки за нетрудоспособных членов семьи), если размер получаемой заработной платы превышает пятнадцатикратную величину расчетного показателя для социальных и иных выплат, ежегодно устанавливаемого в республиканском бюджете, другим пенсионерам, а также участникам войны, всем категориям инвалидов (независимо от получаемого заработка (дохода) — в полном размере (без надбавки на нетрудоспособных членов семьи) по месту работы за счет взносов на социальное страхование.

Выплата пенсий производится за истекший месяц одновременно с выплатой заработной платы за вторую половину месяца.

При переезде пенсионера из другого государства на территорию Республики Казахстан выплата пенсии производится со дня прекращения выплаты пенсии по прежнему месту жительства, но не более чем за 6 месяцев со дня письменного обращения в отдел социальной защиты населения по новому месту жительства».

39. Часть четвертую статьи 91 изложить в следующей редакции:

«В случае смерти пенсионера его семье выплачивается пособие на погребение в размере двухмесячной пенсии, но не менее десятикратного, а в случае смерти участника или инвалида Великой Отечественной войны — не менее тридцатипятикратного размера расчетного показателя для социальных и иных выплат, ежегодно устанавливаемого в республиканском бюджете.»

40. В статье 92:

слова «СССР» заменить соответственно словами «Республике Казахстан», «Республики Казахстан»;

часть первую после слов «перед отъездом за границу» дополнить словами «из расчета размера пенсии на день подачи в орган социальной защиты населения, выплачивающий пенсию, заявления о выезде».

41. В названии раздела X, в названии и части второй статьи 96 слова «Советов народных депутатов», «Советы народных депу-

татов» соответственно заменить словами «представительских и исполнительных органов», «представительские и исполнительные органы».

42. Дополнить Закон статьей 98 следующего содержания:

«Статья 98. Добровольное дополнительное пенсионное обеспечение

Граждане имеют право на добровольное пенсионное обеспечение.

Порядок и условия деятельности организаций, осуществляющих добровольное пенсионное обеспечение, определяются законодательными актами Республики Казахстан».

43. В статьях 6, 34, 76—78, 80, 82 слова «социального обеспечения» заменить словами «социальной защиты населения», в статье 52 слова «(статья 10)» — словами «(часть первая статьи 10)», в статьях 10, 37, 38, 42, 44 слова «Кабинетом Министров Казахской ССР» — словами «Правительства Республики Казахстан», в статьях 25, 59, 78, 86 слова «ВТЭК» — словом «МСЭК», в статьях 44, 61, 65 слово «СССР», а в статье 93 слова «Казахской ССР» — словами «Республики Казахстан»;

в статьях 38, 93 исключить слова «Правительством СССР и», «Союза ССР и».

Статья 2. Приостановить до 1 января 2001 г. действие статей 13 и 37 Закона Республики Казахстан «О пенсионном обеспечении граждан в Республике Казахстан».

Статья 3. Лицам, уходящим на пенсию в 1996—1998 годах, учитывается среднемесячный заработок для исчисления пенсий за любые 12 месяцев подряд из последних 15 лет работы перед обращением за пенсией.

При перерасчете пенсий на условиях статьи 68 Закона новый размер пенсий определяется из заработка за 12 последних месяцев работы из представленного более высокого заработка за 2 года работы.

Статья 4. Правительству Республики Казахстан в двухмесячный срок принять необходимые акты по применению Закона Республики Казахстан «О внесении изменений и дополнений в Закон Казахской ССР «О пенсионном обеспечении граждан в Казахской ССР», привести решения Правительства Республики Казахстан в соответствие с указанным Законом.

Статья 5. Ввести в действие Закон Республики Казахстан «О внесении изменений и дополнений в Закон Казахской ССР «О пенсионном обеспечении граждан в Казахской ССР» со дня опубликования.

Президент
Республики Казахстан
Н. НАЗАРБАЕВ

Алматы, 16 июля 1996 года
№ 32—1 ЗРК

ЗАКОН

РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

277 О внесении дополнений и изменений в некоторые законодательные акты Казахской ССР

В связи с введением в действие Закона Республики Казахстан «Об авторском праве и смежных правах» внести дополнения и изменения в следующие законодательные акты Казахской ССР:

1. Кодекс Казахской ССР об административных правонарушениях, принятый Верховным Советом Казахской ССР 22 марта 1984 г. (Ведомости Верховного Совета Казахской ССР, 1984 г., № 14, (приложение); № 41, ст. 534; 1986 г., № 25, ст. 252; 1987 г., № 2, ст. 19; № 16, ст. 201; № 29, ст. 356; 1988 г., № 35, ст. 324; 1989 г., № 27, ст. 208; № 49, ст. 444; № 50—51, ст. 458; 1990 г., № 12—13, ст. 114; № 25, ст. 318; № 44, ст. 410; № 49, ст. 461; 1991 г., № 25, ст. 318; Ведомости Верховного Совета Республики Казахстан, 1992 г., № 4, ст. 98, 100; № 7, ст. 192; № 15, ст. 380; № 16, ст. 400; 1993 г., № 4, ст. 70; № 9, ст. 222; № 20, ст. 468, 469; 1994 г., № 15, ст. 207; 1995 г., № 5, ст. 41; № 8, ст. 55; № 9—10, ст. 64; № 15—16, ст. 105; № 17—18, ст. 110; Ведомости Парламента Республики Казахстан, 1996 г., № 1, ст. 177):

1) дополнить статьями 170-3, 170-4 следующего содержания:

Статья 170-3. Продажа, сдача в прокат и иное незаконное использование экземпляров произведений или фонограмм

Продажа, сдача в прокат и иное незаконное использование в коммерческих целях экземпляров произведений или фонограмм в случаях, если:

экземпляры произведений или фонограмм являются контрафактными в соответствии с законодательством Республики Казахстан;

на экземплярах произведений или фонограмм указана ложная информация об их изготовителях и о местах производства, а также иная информация, которая может ввести в заблуждение потребителей;

на экземплярах произведений или фонограмм уничтожен либо изменен знак охраны авторского права или знак охраны смежных прав, проставленные обладателем авторских или смежных прав,—

влечет штраф на граждан в сумме от трех до пяти минимальных размеров заработной платы, а на должностных лиц — в сумме от пяти до десяти минимальных размеров заработной платы, установленной законодательством Республики Казахстан, с конфискацией контрафактных экземпляров произведений или фонограмм.

Те же действия, совершенные лицом, которое в течение года подвергалось административному взысканию за одно из нарушений, предусмотренных частью первой настоящей статьи,—

влекут штраф на граждан в сумме от пяти до десяти минимальных размеров заработной платы, а на должностных лиц — в сумме от десяти до двадцати минимальных размеров заработной платы, установленной законодательством Республики Казахстан, с конфискацией контрафактных экземпляров произведений или фонограмм.

Конфискованные в соответствии с частями первой и второй настоящей статьи экземпляры произведений или фонограмм подлежат уничтожению, за исключением случаев их передачи владельцу авторских или смежных прав по его просьбе.

Статья 170-4. Отказ в предоставлении необходимых данных о доходах, а также предоставление недостоверных данных о доходах, полученных в связи с использованием объектов авторского и смежных прав

Отказ в предоставлении уполномоченному органу необходимых данных о доходах, а также предоставление недостоверных данных о доходах, полученных в связи с использованием объектов авторского и смежных прав,—

влечет штраф на граждан в сумме от трех до пяти минимальных размеров заработной платы, а на должностных лиц — в сумме от пяти до десяти минимальных размеров заработной платы, установленной законодательством Республики Казахстан на момент совершения правонарушения.

Те же действия, совершенные повторно в течение года после наложения административного взыскания,—

влекут штраф на граждан в сумме от пяти до десяти минимальных размеров заработной платы, а на должностных лиц — в сумме от десяти до двадцати минимальных размеров заработной платы, установленной законодательством Республики Казахстан;

2) статью 216 после цифр «170-1» дополнить цифрами «170-3, 170-4»;

3) пункт 1 Статьи 248-1 после слов «Главного управления по стандартизации и метрологии при Кабинете Министров Республики Казахстан и его территориальных органов (статья 193-1);» дополнить абзацем следующего содержания:

«Государственного агентства Республики Казахстан по авторским и смежным правам (статьи 170-3, 170-4)».

2. Уголовный кодекс Казахской ССР, утвержденный Законом Казахской ССР от 22 июля 1959 года (Ведомости Верховного Совета и Правительства Казахской ССР, 1959 г., № 22—23, ст. 177; Ведомости Верховного Совета Казахской ССР, 1987 г., № 6, ст. 66; № 11, ст. 120; № 18, ст. 228; № 29, ст. 356; № 32, ст. 421; № 35, ст. 445; № 35, ст. 446; № 41, ст. 504; № 43, ст. 521; № 45, ст. 542; 1988 г., № 15 ст. 149; № 16, ст. 159; № 22, ст. 229; № 35, ст. 324; 1989 г., № 16, ст. 127; № 28, ст. 212; № 37, ст. 297; № 45, ст. 364; 1990 г., № 12—13, ст. 114; № 22, ст. 272; № 44, ст. 410; № 48, ст. 445; № 49, ст. 461; 1991 г., № 25, ст. 318; № 26, ст. 348; № 28, ст. 373; Ведомости Верховного Совета Республики Казахстан, 1992 г., № 13—14, ст. 323; № 15, ст. 386; 1993 г., № 17, ст. 402; № 17, ст. 403; № 17, ст. 405; № 20, ст. 469; 1994 г., № 15, ст. 207; 1995 г., № 1—2, ст. 17; № 5, ст. 41; № 5, ст. 42; № 8, ст. 55; № 9—10, ст. 64; № 12, ст. 83): дополнить статьей 129-1 следующего содержания:

«Статья 129-1. Нарушение авторских и смежных прав с целью извлечения прибыли

Нарушение авторских и смежных прав, выразившееся в незаконном воспроизведении, тиражировании, распространении или ином незаконном использовании объектов авторского права или смежных прав, совершенное с целью извлечения прибыли, причинившее крупный ущерб обладателям авторского и смежных прав,—наказывается лишением свободы на срок от одного года до трех лет с конфискацией контрафактных экземпляров, а также материалов и оборудования для их воспроизведения или штрафом в сумме от пятисот до полуторатысячи минимальных размеров заработной платы, установленной законодательством.

3. Гражданский кодекс Казахской ССР, утвержденный Законом Казахской ССР от 28 декабря 1963 г. (Ведомости Верховного

Совета и Правительства Казахской ССР, 1964 г., № 2; Ведомости Верховного Совета Казахской ССР, 1989 г., № 3, ст. 17; 1990 г., № 22, ст. 274; № 50, ст. 467; 1991 г., № 28, ст. 373; Ведомости Верховного Совета Республики Казахстан, 1994 г., № 23—24, ст. 282): из раздела V исключить статьи: 478, 479, 481, 488, 490, 492, 494, 495, 500, 501, 503—508;

записать в Кодексе: «Статья 478. Авторское право юридических лиц» (исключена);

статья 479. Авторское право организации на периодические и другие издания (исключена);

статья 481. Авторское право на произведение, созданное в порядке выполнения служебного задания (исключена);

статья 488. Использование произведения без согласия автора и без уплаты авторского вознаграждения (исключена);

статья 490. Использование произведения без согласия автора с выплатой авторского вознаграждения (исключена);

статья 492. Срок действия авторского права (исключена);

статья 494. Срок действия авторского права на коллективное произведение (исключена);

статья 495. Срок действия авторского права, принадлежащего организации (исключена);

статья 500. Авторский договор и его типы (исключена);

статья 501. Виды авторских договоров о передаче произведения для использования (исключена);

статья 503. Типовые авторские договоры (исключена);

статья 504. Передача и одобрение произведения (исключена);

статья 505. Ограничение использования третьими лицами произведения, на которое заключен договор (исключена);

статья 506. Обязанность организации использовать произведение (исключена);

статья 507. Ответственность автора за нарушение договора (исключена);

статья 508. Ответственность организаций за нарушение договора (исключена)».

Президент
Республики Казахстан
Н. НАЗАРБАЕВ

Алматы, 16 июля 1996 года
№ 33—1 ЗРК

**Издание Парламента Республики Казахстан
на казахском и русском языках**

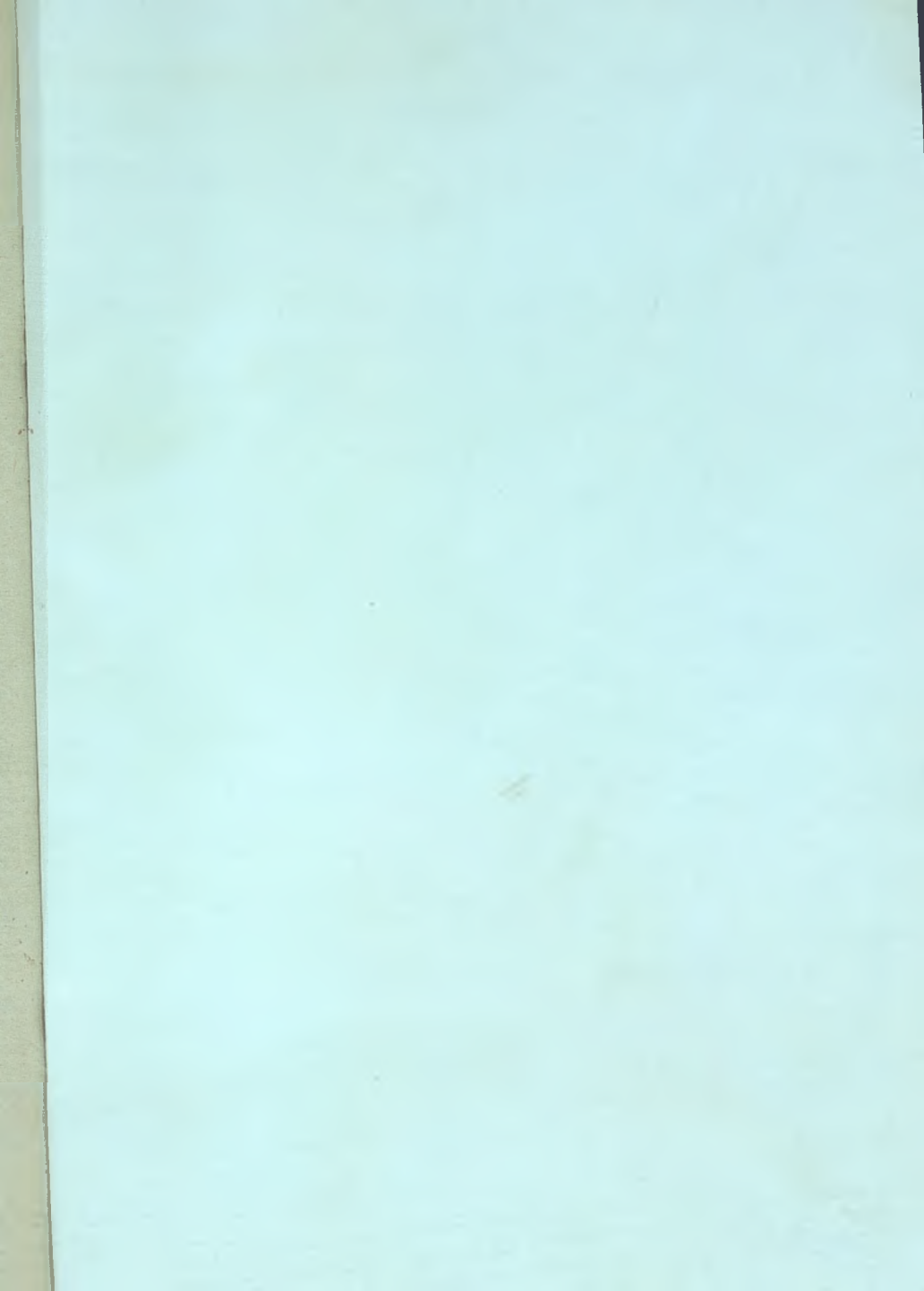
**Редакционно-издательский отдел Сената Парламента Республики Казахстан
Алматы, телефоны: 62-42-21, 62-68-32.**

Сдано в набор 21.08.96. Подписано в печать 18.09.96.
Объем 5,75 п. л. Формат 60×84¹/₁₆. Тираж 775. Заказ № 620.

Типография Парламента Республики Казахстан, 480016, г. Алматы,
ул. Д. Кунаева, 15/1.

Индекс 75633